
Broj: 03/10-50-18-142-7/19
Sarajevo, 20.03.2019.

Istraživanje broj: 295
Vrsta istraživanja: KOMP

**CIJENA PRODUŽENJA VAŽENJA REGISTRACIJE
PUTNIČKIH AUTOMOBILA U
BOSNI I HERCEGOVNI, CRNOJ GORI, HRVATSKOJ I SRBIJI**

Pripremila:
Aida Osmanović

Deskriptor: sigurnost saobraćaja na putevima

Istraživanje je namijenjeno poslanicima i delegatima, koji mogu postaviti dodatna pitanja, sugestije i komentare na email adresu: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Javnost Bosne i Hercegovine može komentirati radove, ali Istraživački sektor nema mogućnost da odgovara na komentare i diskutira o istraživanju.

Informacije navedene u sadržaju istraživanja važeće su u trenutku pripreme istraživanja i one se ne ažuriraju nakon objave istraživanja.

Istraživanje ne odražava zvaničan stav Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH).

Sadržaj

I. UVOD.....	5
II. BOSNA I HERCEGOVINA	5
III. CRNA GORA.....	25
IV. HRVATSKA.....	30
V. SRBIJA	36
VI. IZVORI INFORMACIJA.....	42

SAŽETAK

Rad sadrži informativne cijene **produženja važenja registracije** putničkih automobila u Bosni i Hercegovini (Federaciji Bosne i Hercegovine, Republici Srpskoj, Brčko Distriktu BiH), Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji te opis svih naknada i taksi koje su vlasnici putničkih automobila u ovim državama dužni tom prilikom platiti, zatim zakonske odredbe na kojima se te naknade i takse zasnivaju, te raspodjelu i namjenu sredstava koje se prikupe na ovaj način.

Na ukupnu cijenu troškova produženja registracije putničkog automobila utiču različiti faktori:

- karakteristike vozila koje se registriše: godina proizvodnje, radna zapremina motora (ccm), snaga motora (kW), vrsta pogonskog goriva, eko-norma;
- ostvareno pravo na bonus pri plaćaju obaveznog osiguranja od autoodgovornosti (AO);
- mjesto prebivališta vlasnika putničkog vozila;
- godine starosti vlasnika vozila (*samo u Hrvatskoj*).

U svrhu poređenja cijena produženja registracije putničkih automobila u navedenim državama, korišten je primjer putničkog automobila sa sljedećim karakteristikama: godina proizvodnje 2015; 115kw; 1600ccm; benzinski motor; i eko norma EURO 5. Takođe, s obzirom da se određene naknade razlikuju u kantonima u FBiH, odnosno gradovima Hrvatske i Srbije dat je primjer iznosa ovih naknada u Kantonu Sarajevo, odnosno Zagrebu i Beogradu.

Od posmatranih država/administrativnih jedinica u BiH, najviša cijena produženja registracije vozila je u Hrvatskoj (1.029,00KM), te u entitetu Federacija BiH (703,50KM), zatim slijede približne cijene registracije u entitetu Republika Srpska (588,00KM) i Srbiji (543,50KM), dok su najniže cijene u Crnoj Gori (516,50KM) i u Brčko Distriktu BiH (499,00KM). Razlog za ovu razliku je u vrstama naknada i taksi koje se naplaćuju te u njihovim iznosima.

Najviše naknada i taksi se naplaćuje u entitetima Federacija BiH (11) i Republika Srpska (10) te Hrvatskoj (10), zatim u Crnoj Gori (9), a najmanje u Brčko Distriktu BiH (7) i Srbiji (5), kako je prikazano u Tabeli 1.

Tabela 1. Pregled naknada i taksi koje se naplaćuju pri produžavanju registracije putničkog vozila

Vrsta naknade	BiH			Crna Gora	Hrvatska	Srbija
	FBiH	RS	BD BiH			
tehnički pregled	✓	✓	✓	✓	✓	✓
EKO-test pri teh.pregledu	✓	-	-	-	✓	-
obavezno osiguranje od AO	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Zelena karta	✓	✓	✓	✓	besplatno	za mali broj država
porez na upotrebu vozila	✓	✓	-	✓	✓	✓
stiker/naljepnica	✓	✓	✓	✓	✓	✓
naknada za upotrebu puteva	✓	✓	✓	✓	✓	-
naknada za zaštitu voda	✓	✓	✓	-	-	-
naknada za zaštitu okoliša	✓	✓	-	-	✓	-
Služba pomoći i informacija	✓	✓	-	✓	✓	-
obrazac saobraćajne dozvole	-	-	-	✓	-	-
ovjera saobraćajne dozvole i poslovi provjere dokumenata	-	-	-	-	✓	-
administrativna/lokalna taksa	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ukupan broj naknada	11	10	7	9	10	5

U Tabeli 2. dat je pregled svih iznosa naknada i taksi koje su vlasnici putničkih automobila dužni platiti prilikom produženja važenja registracije u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji.

Tabela 2. Cijena produženja važenja registracije putničkih automobila u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji
(za vozilo sljedećih karakteristika: godina proizvodnje 2015; 115kw; 1600ccm; benzinski motor; eko norma: EURO 5)

Vrsta naknade	Bosna i Hercegovina			Crna Gora	Hrvatska	Srbija
	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko Distrikt BiH			
Tehnički pregled	87,00KM <i>(EKO- test 32,00KM)</i>	55,00KM <i>(EKO-test 5,00KM)</i>	55,00KM <i>(EKO-test 5,00KM)</i>	23,50KM (12,00EUR)	83,00KM (315,16kn) <i>(EKO-test 124,45kn/32,75KM)</i>	49,50KM u Beogradu/ (3.000,00din)
Polisa obaveznog osiguranja od A/O <i>(maksimalni bonus u %)</i>	416,00 KM <i>(50%)</i>	370,00KM <i>(50%)</i>	370,00KM <i>(50%)</i>	346,50KM (177,20EUR) <i>(30%)</i>	617,00KM u Zagrebu (2.345,71kn) <i>(50%;vlasnik 45 god. starosti)</i>	318,50KM/ (19.267,80din) <i>(15%)</i>
Zelena karta	4,00KM	4,00KM	4,00KM	39,00KM (20,00EUR)	<i>besplatno</i>	48,00KM/2.910,00 din <i>(2.000-3.000din/33-49,50KM zavisno od osiguravajuće kuće; potrebna za mali broj država)</i>
Porez na upotrebu automobila	80,00KM u KS <i>(0,00-130,00KM zavisno od kantona)</i>	50,00KM	-	62,50KM (32,00EUR)	184,00KM (700,00kn)	92,00KM/ (5.570,00din)
Stiker/naljepnica	5,00KM	5,00KM	5,00KM	4,00KM (2,00 EUR)	3,00KM (11,68kn)	7,00KM/ (440,00din)
Naknada za upotrebu javnih cesta/puteva	60,00KM	70,00KM	50,00KM	12,00KM (6,10 EUR)	91,50KM (347,10kn)	-
Posebna naknada za zaštitu voda	20,00KM	19,00KM	10,00KM	-	-	-
Posebna naknada za zaštitu okoliša/životne sredine	13,50KM	5,00KM	-	-	20,00KM (68,25kn)	-
SPI (Služba pomoći i informacija)	8,00KM	8,00KM	-	9,00KM (4,50 EUR)	<i>Uključena u cijenu tehničkog pregleda (5,1%)</i>	-
CG: Obrazac saobraćajne dozvole HR: Ovjera saobraćajne dozvole i poslovi provjere dokumentacije	-	-	-	10,00KM (5,00 EUR)	30,50KM (115,30kn)	-
Administrativna taksa za produženje važenja registracije SRB: Lokalna komunalna taksa	10,00KM u KS <i>(3,00-10,00KM zavisno od kantona)</i>	2,00KM	5,00KM	10,00 KM (5,00EUR)	<i>Uključena u cijenu tehničkog pregleda (5kn/1,32KM)</i>	28,50KM u Beogradu/ (1.720,00din) <i>(ukoliko je uvedena, 25,00 - 28,00KM, zavisno od opštine)</i>
UKUPNA CIJENA*	703,50 KM	588,00 KM	499,00 KM	516,50 KM	1.029,00 KM	543,50 KM

Napomene: Iznosi su zaokruženi na jednu decimalu. PDV uključen. Za konverziju valuta u BAM korišten je konverter valuta OANDA: <https://www.oanda.com/currency/converter/>.

* Na ukupnu cijenu treba dodati proviziju banke/pošte za plaćanje naknada i taksi. Osim toga, ukupna cijena može varirati zbog različitih popusta koje osiguravajuće kuće/agencije mogu davati prilikom registracije vozila ili naplaćivanja usluge registracije vozila (7,00KM-10,00KM u BiH).

CIJENA PRODUŽENJA VAŽENJA REGISTRACIJE PUTNIČKIH AUTOMOBILA U BOSNI I HERCEGOVNI, CRNOJ GORI, HRVATSKOJ I SRBIJI

I. UVOD

Sva motorna i priključna vozila koja učestvuju u saobraćaju na putu moraju biti registrovana i o tome se vodi odgovarajuća evidencija. Izuzetak su vozila kojima se obavlja probna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih karakteristika ili koja se kreću od mjesta proizvodnje do skladišta, kao i vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta neregistrovana do mjesta u kojem će biti registrovana, pod uslovom da su označena probnim tablicama.

Za sva registrovana vozila nadležni organ izdaje saobraćajnu dozvolu kojom se dokazuju vlasništvo i period važenja registracije određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike. Saobraćajna dozvola, kao potvrda o registraciji, se izdaje na godinu dana.

Uslov za registraciju vozila je njihova ispravnost koja se utvrđuje na tehničkom pregledu. Takođe, vozilo nije moguće registrovati niti mu produžiti rok važenja registracije ako njegov vlasnik ima neplaćenu novčanu kaznu ili troškove prekršajnog postupka ili druge obaveze evidentirane u Registru novčanih kazni u skladu s važećim zakonima o prekršajima u BiH.¹

Rad sadrži informativne cijene **produženja važenja registracije** automobila u Bosni i Hercegovni, Crnoj Gori, Hrvatskoj i Srbiji te opis svih naknada i taksi koje su vlasnici putničkih automobila u ovim državama dužni tom prilikom platiti, zakonske odredbe na kojima se te naknade i takse zasnivaju, te raspodjelu i namjenu sredstava koje se prikupe na ovaj način.

II. BOSNA I HERCEGOVINA

Registracija automobila i drugih motornih vozila te njihov tehnički pregled i cijene, uređeni su na nivou Bosne i Hercegovine (BiH) sljedećim propisima: *Zakonom o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini*, *Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine*, *Pravilnikom o registraciji vozila*², *Pravilnikom o tehničkim pregledima vozila*³ i *Pravilnikom o cijeni dokumenata za registraciju vozila i naknadi za korištenje registarskih tablica*.⁴

Plaćanje ostalih naknada i taksi prilikom registracije vozila u BiH uređeni su entiteskim odnosno propisima Brčko Distrikta BiH te kantonalnim propisima, tako da se ukupna cijena produženja važenja registracije motornog vozila istih karakteristika (godina proizvodnje, snaga i zapremina motora, vrsta pogonskog goriva, eko-norma) razlikuje po administrativnim jedinicama.

Zahtjev za produženje registracije vozila, na propisanom obrascu, podnosi se nadležnom tijelu najranije 30 dana prije isteka važenja registracije vozila, a uz njega se prilažu dokazi o:

---

¹ Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 06/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18), internetska stranica Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine:

http://www.mkt.gov.ba/dokumenti/transport/sigurnost_prometa_na_cestama/zakoni/podzakoni/default.aspx?id=6509&langTag=bs-BA

² Pravilnik o registriranju vozila (Službeni glasnik BiH, br. 69/09), internetska stranica IDEEA:

https://www.iddeea.gov.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=363&Itemid=60&lang=bs

³ Pravilnik o tehničkim pregledima vozila (Službeni glasnik BiH, br. 13/07, 72/07, 74/08, 3/09, 76/09, 29/11), internetska stranica IDEEA:

https://www.iddeea.gov.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=363&Itemid=60&lang=bs

⁴ Pravilnik o cijeni dokumenata za registraciju vozila i naknadi za korištenje registarskih tablica (Službeni glasnik BiH, br. 76/09), internetska stranica IDEEA:

https://www.iddeea.gov.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=363&Itemid=60&lang=bs

- 1) vlasništvu nad vozilom;
- 2) tehničkoj ispravnosti vozila (s posebnim EKO-testom u FBiH);
- 3) obaveznom osiguranju od AO, uključujući zelenu kartu;
- 4) izvršenim uplatama za poreske obaveze za vozilo koje se registruje (FBiH i RS);
- 5) izvršenim uplatama za stiker/naljepnicu;
- 6) izvršenim uplatama za sljedeće naknade:
  - za upotrebu puteva,
  - za zaštitu voda,
  - za zaštitu okoliša (FBiH i RS)
  - za Službu pomoći i informacija (FBiH i RS);
- 6) izvršenim uplatama za administrativnu taksu za produženje registracije.

Tabela 3. Pregled naknada i taksi koje se naplaćaju po administrativnim jedinicama u BiH:

	<i>Naknade propisane na nivou BiH</i>	<i>Naknade propisane na nivou entiteta/BD BiH</i>			<i>Naknade propisane na nivou kantona u FBiH</i>
		<i>FBiH</i>	<i>RS</i>	<i>BD BiH</i>	
1.	tehnički pregled	EKO-test	-	-	porez na posjedovanje motornog vozila
2.	stiker/naljepnica	premija osiguranja od AO			administrativna taksa
3.	zelena karta	naknada za upotrebu cesta			
4.		naknada za zaštitu voda			
		Služba pomoći i informacija		-	
5.		naknada za zaštitu okoliša/ životne sredine			-
6.		-	porez na posjedovanje motornog vozila	-	
7.		-	administrativna taksa		

Produženje registracije vozila vrši se upisivanjem roka važenja registracije u važeću saobraćajnu dozvolu, izdavanjem novog stikera/naljepnice i izdavanjem potvrde o vlasništvu vozila za vozila koja je ne posjeduju.⁵ Registraciju motornih i priključnih vozila, te izdavanje registarskih tablica vrše organi nadležni za unutrašnje poslove.⁶

Tehnički pregled

Tehnički pregled vozila, koji se obavlja isključivo u ovlaštenoj stanici za tehnički pregled, se sastoji od pregleda opreme i uređaja vozila kako bi se utvrdilo da li vozilo ima propisane uređaje i opremu i da li je u ispravnom stanju, te da li ono ispunjava i druge propisane uslove za učešće u saobraćaju. Redovni tehnički pregled automobila se obavlja prilikom produženja registracije vozila, u periodu ne dužem od 30 dana prije isteka roka od godinu dana od prethodno obavljenog tehničkog pregleda.

Sadržaj i način obavljanja tehničkih pregleda, evidencije koje se vode i obrasci koji se izdaju te uslovi koji moraju da zadovolje ovlaštene organizacije za obavljanje tehničkih pregleda utvrđeni su *Pravilnikom o tehničkim pregledima vozila*⁷. Usluge za tehnički pregled vozila u Bosni i Hercegovini, uključujući i visinu naknada koje se izdvajaju za troškove rada stanica tehničkog pregleda, utvrđene su *Jedinstvenim cjenovnikom usluga tehničkih pregleda vozila u Bosni i Hercegovini*⁸ koji je dio navedenog Pravilnika.

⁵ Član 15. stav 2. Pravilnika o registriranju vozila

⁶ Član 216. stav 1. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini

⁷ Član 1. Pravilnika o tehničkim pregledima vozila

⁸ Prilog 10. Pravilnika o izmjeni i dopuni Pravilnika o tehničkim pregledima vozila vozila (Službeni glasnik BiH, br. 29/11) internetska stranica IDEAA:

Cijena tehničkog pregleda motornih vozila za prijevoz osoba koja osim vozačevog sjedišta imaju najviše osam sjedišta, odnosno putničkog automobila, propisana ovim Cjenovnikom iznosi **47,00KM**. Na ovu cijenu se dodaju cijena testa ispitivanja emisije izduvnih plinova – EKO test od **5,00 KM** te **iznos PDV-a (17%)**. Međutim, u Federaciji BiH od 01.01.2017., donošenjem *Pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (EKO-test) u stanicama za tehnički pregled vozila*⁹, ukupna cijena tehničkog pregleda za vlasnike motornih vozila u Federaciji BiH je povećana jer se EKO-test naplaćuje **22,00KM odnosno 32,00KM odnosno 36,00KM** (PDV uključen), zavisno od vrste ispitivanja motora vozila.

Cijena redovnog tehničkog pregleda u BiH		
	RS/BD BiH	FBiH
<i>Tehnički pregled</i>	~ 55,00KM (47,00KM+5,00KM+ PDV)	~ 55,00KM (47,00KM+5,00KM+ PDV)
<i>EKO-test u FBiH</i>	/	22,00KM/ 32,00KM/ 36,00KM <i>(zavisno od vrste ispitivanja motora)</i>
UKUPNO (sa PDV)	~ 55,00KM	~ 77,00KM ~ 87,00KM ~ 91,00KM <i>(zavisno od vrste ispitivanja motora)</i>

Novoproducirana putnička vozila podliježu redovnom tehničkom pregledu u toku mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od dana prve registracije vozila.¹⁰

Raspodjela sredstava od tehničkog pregleda

Naplaćena sredstva od vlasnika vozila, u skladu sa odredbama Pravilnika o tehničkim pregledima vozila, raspoređuju se na sljedeći način:

- **Stanica za tehnički pregled - 90%**
- **Stručna institucija - 8%**
- **Budžet entiteta ili BD BiH - 2%**

Način raspolaganja i utroška sredstava predviđenih za stručnu instituciju i budžete entiteta i BD BiH uređuju nadležna entitetska ministarstva i služba BD BiH nadležna za saobraćaj.¹¹

FBiH

Pravilnik o naknadama za tehnički pregled vozila i drugim poslovima koji se obavljaju u stanicama za tehnički pregled Federacije Bosne i Hercegovine dodatno uređuje raspodjelu ovih sredstava u FBiH na sljedeći način:

- **90% stanicama za tehnički pregled,**
- **8% Stručnoj instituciji,** na koju je Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, u skladu sa *Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine*, prenijelo dio poslova iz svoje nadležnosti, a koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda.

https://www.iddeea.gov.ba/images/stories/PDF/laws/bylaws/bosanski/pravilnik%20o%20izmjeni%20i%20dopuni%20pravilnika%20o%20tehnickim%20pregledima%20vozila_29_11_bos.pdf

⁹ Pravilnik o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (EKO test) u stanicama za tehnički pregled vozila (Službene novine Federacije BiH, broj 102/16), internetska stranica Instituta za privredni inženjering: https://www.ipi.ba/wp-content/uploads/2018/06/2016.-Pravilnik-o-ispitivanju-izduvnih-gasova_EKO-test_SNFBIH-102-16.pdf

¹⁰ Član 218. stav 1. Zakona o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini

¹¹ Član 21. stav 3.

Naknada koja pripada Stručnoj instituciji uplaćuje se na njen poseban račun, a institucija ova sredstva koristi isključivo za obavljanje sljedećih poslova propisanih Zakonom o cestovnom prijevozu Federacije BiH¹²:

- prati propise iz oblasti kontrole ispravnosti vozila koje donose susjedne zemlje, Evropska unija i druge međunarodne organizacije i integracije;
- utvrđuje uslove za rad stanica za tehnički pregled vozila i izdaje certifikate i vodi službenu evidenciju o njima na osnovu kojih Ministarstvo prenosi javno ovlaštenje stanici tehničkog pregleda vozila za obavljanje pojedinih vrsta tehničkog pregleda vozila i izdavanja potvrda o njihovoj ispravnosti;
- vrši stručno osposobljavanje kadrova za obavljanje poslova kontrolora tehničke ispravnosti vozila i drugih osoba koje rade na stručnim poslovima tehničkog pregleda i registracije motornih vozila;
- organizuje periodičnu provjeru znanja kontrolora tehničke ispravnosti vozila i drugog osoblja;
- organizuje kontrolu baždarenja opreme kojom se vrši kontrola tehničke ispravnosti vozila;
- organizuje uvezivanje stanica za tehnički pregled vozila i drugih zainteresiranih subjekata u jedinstven informatički sistem vezan za poslove tehničkog pregleda vozila;
- vrši obradu podataka i izradu analiza iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
- ostvaruje saradnju sa stručnim, naučnim organizacijama, institutima, preduzećima i drugim pravnim licima iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
- daje pisana uputstva i informacije, te izrađuje stručne publikacije iz oblasti tehničkog pregleda vozila;
- na zahtjev organa koji vrši upravni nadzor nad radom stručne institucije iz stava 1. ovog člana, a najmanje dva puta godišnje, dostavlja izvještaje, podatke i dokumenta od značaja za vršenje upravnog nadzora.

- **1% pripada Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija**

Ova naknada se uplaćuje na račun Budžeta FBiH za Ministarstvo te se smatra njegovim vlastitim prihodom i namjenjena je za unapređenje djelatnosti rada stanica.

- **1% pripada Kantonalnom ministarstvu za poslove cestovnog prometa.**

Ova naknada se uplaćuje na račun budžeta kantona u kojem se stanica nalazi, a kantonalno ministarstvo ova sredstva koristi za preventivno djelovanje s ciljem realizovanja programa unaprjeđenja vršenja kontrole tehničke ispravnosti vozila na stanicama.

Stanice za tehnički pregled vozila su odgovorne za pravilnost navedenih uplata. Ukoliko ne vrše redovnu uplatu naknada, stanice gube pravo obavljanja tehničkog pregleda vozila do izmirenja zaostalih obaveza.¹³

EKO-test

Cijena EKO-testa koji se obavlja u stanicama tehničkog pregleda u FBiH je povećana od 01.01.2017. godine, stupanjem na snagu *Pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (eko test) u stanicama za tehnički pregled vozila* kojeg je donijelo Federalno ministarstvo prometa i komunikacija. Cijena EKO-testa zavisi od vrste ispitivanja motora vozila¹⁴:

---

¹² Član 76. stav 3 Zakona o cestovnom prijevozu Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH 28/06, 02/10, internetska stranica Federalnog ministarstva prometa i komunikacija:

<https://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/zakoni/sektor-cestovnog-prometa-i-sigurnosti-cestovnog-prometa-2.html>

¹³ Član 7. Pravilnika o naknadama za tehnički pregled vozila i drugim poslovima koji se obavljaju u stanicama za tehnički pregled Federacije Bosne i Hercegovine, internetska stranica Federalnog ministarstva prometa i komunikacija: <https://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/podzakonski-akti.html?task=document.viewdoc&id=58>

¹⁴ Prilog III Pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (EKO test) u stanicama za tehnički pregled vozila

Vrsta ispitivanja motora vozila	Cijena EKO-testa s PDV-om
<i>Benzinski motori bez katalizatora i bez λ-sonde, odnosno benzinski motori s katalizatorom i bez λ-sonde – BEZ-KAT</i>	22,00
<i>Benzinski motori s regulisanim trokomponentnim katalizatorom - REG-KAT i REG-KAT-OBD</i>	32,00
<i>Dizelski motori - DIZEL-SU, DIZEL-TURBO i DIZEL-OBD</i>	36,00

Ispitivanje izduvnih gasova motornih vozila odnosno EKO-test se obavlja u svrhu smanjenja štetnih uticaja izduvnih gasova na okolinu. Do 01.01.2020., rezultati EKO-testa nemaju uticaj na prolaznost vozila na tehničkom pregledu. Nakon ovog datuma vozila će morati zadovoljavati zahtjeve o kvalitetu izduvnih gasova u skladu sa bh. propisima. Tokom ovog prelaznog perioda od tri godine vlasnici motornih vozila se upozoravaju na eventualne nedostatke u izduvnim gasovima svojih vozila i imaju dovoljno vremena da poprave svoje vozilo i količinu štetnih izduvnih gasova svedu na zakonom dozvoljen nivo.

Svako vozilo označava se naljepnicom o ekološkoj normi koju vozilo zadovoljava. Boja naljepnice zavisi od ekološke norme koju vozilo zadovoljava. Naljepnica kojom se označava vozilo koje zadovoljava ekološku normu EURO 1 je crne boje, EURO 2 je crvene boje, EURO 3 je žute boje, EURO 4 je zelene boje, EURO 5 je plave boje, a EURO 6 je ljubičaste boje.¹⁵

Kao jedan od najznačajnijih efekata uvođenja EKO-testa i njegove pravilne primjene, Ministarstvo ističe, klasifikaciju vozila prema stepenu zagađenja, na sedam različitih ekoloških kategorija, od onih koja su u potpunosti neprilagođena i mnogo utiču na onečišćenje do onih koja su moderna i emituju vrlo malo čestica i štetnih plinova. Time je po prvi put u Federaciji BiH izrađena baza podataka motornih vozila klasifikovanih po stepenu zagađenja koje emituju, a u slučaju velikog onečišćenja zraka moguće je brzo poduzeti mjere isključenja vozila iz saobraćaja koja imaju određenu kategoriju ili normu, koja se lako identifikuje prema boji naljepnice.¹⁶

Raspodjela sredstava

Sredstva prikupljena za obavljen EKO-testa se raspoređuju na isti način kao sredstva od obavljenog tehničkog pregleda: 90% stanici za tehnički pregled; 8% stručnoj instituciji; 1% budžetu Federacije BiH; 1% budžetu kantona. Stručne institucije su dužne u procentualnom dijelu snositi troškove izrade i dostavljanja naljepnica o ekološkoj normi koju vozilo zadovoljava.¹⁷

Polisa obaveznog osiguranja od autoodgovornosti

Svaki vlasnik automobila koji se kreće po cestama u BiH mora imati zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima upotrebom motornog vozila, tj. osiguranje od autoodgovornosti (AO). Tek po podnošenju važeće polise osiguranja od autoodgovornosti, može se izvršiti registracija, odnosno produženje registracije vozila.

Ovo pitanje nije harmonizirano na nivou BiH, nego je uređeno na nivou entiteta. U Federaciji BiH je na snazi *Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti*¹⁸ iz 2005. godine, a u Republici Srpskoj *Zakon o*

¹⁵ Član 10. stav 1. i 3.

¹⁶ Članak "Eko test u službi punjenja budžeta ili očuvanja zdravlja ljudi?", 13.03.2018. internet portal Akta.ba: <https://www.akta.ba/vijesti/eko-test-u-sluzbi-punjenja-budzeta-ili-ocuvanja-zdravlja-ljudi-/87998>

¹⁷ Prilog III Pravilnika o ispitivanju izduvnih gasova motornih vozila (EKO test) u stanicama za tehnički pregled vozila

¹⁸ Član 7. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila, Službene novine Federacije BiH br. 24/05, internetska stranica Agencije za nadzor osiguranja FBiH: http://www.nados.ba/dokumenti/bs/zakon/Zakon2405_2_B.pdf

obaveznim osiguranjima u saobraćaju¹⁹ iz 2015. godine. Osiguravajuće društvo u Brčko Distriktu BiH primjenjuje *Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Republike Srpske*.²⁰ Polise osiguranja od autoodgovornosti izdate u skladu sa ovim zakonima važi na teritoriji cijele BiH te na teritoriji država članica Sistema zelene karte.

Premije osiguranja u Bosni i Hercegovini još uvijek nisu liberalizirane, kao što su to učinile države Evropske unije. Osiguravajuća društva u Federaciji BiH primjenjuju zajedničke premije i uslove osiguranja od autoodgovornosti koje je 1998. utvrdio Upravni odbor Biroa za osiguranja Bosne i Hercegovine, dok osiguravajuća društva u Republici Srpskoj primjenjuju zajedničke uslove i premijski sistem autoodgovornosti koje je 2015. utvrdio i 2018. godine izmijenio Upravni odbor Agencije za osiguranje Republike Srpske ovlašten za određivanje premija i uslova osiguranja.

Premije osiguranja za motorno vozilo istih tehničkih karakteristika se **razlikuju u entitetima** BiH. Kako je već spomenuto, Upravni odbor Agencije za osiguranje Republike Srpske je 2018. godine usvojio izmjene *Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj*, prema kojoj se cijena premije osiguranja od odgovornosti za motorna vozila pri registraciji vozila u **RS-u smanjuje za 10%**. Prema Agenciji, ovo smanjenje je izvršeno u cilju postepene pripreme društava za osiguranje za liberalizaciju cijena premija u ovoj vrsti osiguranja.

Primjer premije osiguranja od autoodgovornosti u BiH (godina proizvodnje automobila: 2015., 115 kW, 1600ccm, maksimalni bonus 50%)	
Federacija BiH	415,60KM
Republika Srpska / Brčko Distrikt BiH	370,30KM

Izvor: Informativna ponuda Wiener osiguranje, Vienna Insurance Group

FBiH

Prema *Zakonu o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti* koji je snazi od 2005. godine u Federaciji BiH, društva za osiguranje koja se bave obaveznim osiguranjem od odgovornosti donose i primjenjuju zajedničke uslove i premijski sistem sa jedinstvenim osnovicama dijela premije za naknadu štete. Agencija za nadzor donosi odluku kojom će se regulisati najmanji iznos na koji se može ugovoriti osigurana suma po osiguranom slučaju.²¹

Sva društva za osiguranje u FBiH su prihvatila *Uslove osiguranja od automobilske odgovornosti*²² i *Premijski sistem X-AO* koje je 1995. odnosno 1998. godine donio Upravni odbor Biroa osiguranja Bosne i Hercegovine.

Premija osiguranja (cijena osiguranja koju osiguranik plaća ugovaraču za zaključeno osiguranje), u skladu sa Premijskim sistemom X-AO, se utvrđuje u odnosu na više faktora, kao što su: vrsta i namjena vozila, tehničke karakteristike vozila, zona rizika u kojoj je boravište osiguranika, oblik osiguranja, promjenu cijena, vrstu i obim pokrića, broj prijavljenih šteta, trajanje osiguranje, te drugi faktori navedeni u ovom Premijskom sistemu.

¹⁹ Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (Službeni glasnik RS 82/15), internetska stranica Agencije za osiguranje Republike Srpske: <http://www.azors.rs.ba/azors/lat/zakoni/NoviZakonAO.pdf>

²⁰ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnicom Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, 27.02.2019.

²¹ Član 9. stav 1. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti

²² Uslovi osiguranja od automobilske odgovornosti, internetska stranica Agencije za nadzor osiguranja FBiH: http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/Uvjeti%20AO.pdf

Takođe, Premijskim sistemom propisana je početna osnovica za obračun jedinstvene funkcionalne premije AO, početne osnovice za zone rizika, određivanje premije po premijskim grupama, doplaci i popusti. Na osnovu navedenih parametara osiguravajuća društva računaju premije osiguranja za svoje klijente.

Zone rizika

Premijskim sistemom X-AO utvrđeno 10 zona rizika, s tim da prva zona ima najniži rizik i najnižu premiju, a svaka sljedeća zona ima za 20% višu premiju osiguranja od prethodne zone po rednom broju. Sve opštine u BiH su još 1998. godine svrstane u petu zonu rizika, osim Goražda koje je u četvrtoj zoni.

Premijskom sistemom X-AO predviđeno je redovno razvrstavanje jedinica za zoniranje u zone rizika 01.04. svake godine zavisno od mjerodavnog tehničkog rezultata (odnos mjerodavnih šteta i mjerodavne tehničke premije), a koji se utvrđuje na osnovu premija i šteta svih osiguravajućih društava koja imaju organizacione jedinice na tom području. U slučaju da je taj rezultat neke jedinice za zoniranje 70% -110%, ona se zadržava u onoj zoni rizika u kojoj je bila razvrstana do tada; u slučaju da je rezultat ispod 70%, ona se razvrstava u jednu zonu niže; a ako je rezultat iznad 110%, ta se jedinica razvrstava u jednu zonu više.

Osnova premije za putničko vozilo (33-44kW) Zona rizika 5 iznosi **396,00KM**.²³ Popust od 15% od ukupne premije osiguranja ostvaruju osobe sa tjelesnim oštećenjem od 80% ili više. Osobe sa tjelesnim oštećenjem 80% i više na donjim ekstremitetima ili zbog potpunog gubitka vida imaju pravo na popust od 20%, ali uz isključenje prethodno navedenog popusta.²⁴

„Prema podacima Agencije, zone rizika posljednji put su određene 1998. godine. ....Ta je odluka još na snazi. Sve dok se ne osnuje udruženje društava za osiguranje na nivou BiH ili dok se ne izmijeni zakon, trenutni premijski sistem je važeći i nije ga moguće mijenjati.“ U intervju za dnevne novine, Hamid Milak, direktor “Central osiguranja”, navodi da je od 1998. do danas, štetni rezultat ispod 70 posto, što znači da bi sve opštine trebale biti, barem u zoni četiri, a ne pet, jer se njihovo razvrstavanje u zone vrši se u skladu sa štetom u toku godinem, pa bi registracija vozila trebala bi biti znatno jeftinija. Dodaje da bi većina opština, prema stvarnom stanju na terenu, trebala biti svrstana u zonu jedan. To bi značilo da bi vozači u nekim slučajevima registraciju plaćali čak duplo jeftinije, pa bi prosječna cijena premije osiguranja, ukoliko bi se primjenjivalo redovno razvrstavanje jedinica za zoniranje u zone rizika, spala sa 300KM na skoro 140KM. Na svoj upit Agenciji za nadzor osiguranja FBiH u kojem je zahtijevao obrazloženje zašto se ne izvrši zoniranje odgovor je glasio da “ukoliko bi poštivali te odredbe, pojedina osiguravajuća društva bi imala finansijskih problema”. Prema Milaku, mora se provesti liberalizacija tržišta osiguranja, tj. ukinuti zakonsko određivanje visine premije i prepustiti osiguravajućim kućama da se povoljnijom cijenom i boljom uslugom bore za klijente.²⁵

Iako bi premije osiguranja od AO trebale biti jedinstvene na teritoriji Federacije BiH, to nije slučaj, s obzirom da osiguravajuća društva, kako bi privukla više klijenata, nude različite vrste pogodnosti (davanje niže premije, neosnovano priznavanje bonusa, neobračunavneje malusa, plaćanje troškova tehničkih pregleda ili goriva za osiguranika, besplatni servis itd) što dovodi do slabljenja finansijskog položaja društava za osiguranje i do nemogućnosti naknade štete osiguraniku. Kako bi zaustavili ovaj trend i stvaranje nelojalne konkurencije, Agencija za nadzor osiguranja Federacije BiH, kao regulatorno i nadzorno tijelo, je krajem 2017. godine sva osiguravajuća društva koja djeluju na teritoriji Federacije BiH uputila na provođenje *Mjera za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti* u cilju stvaranja povjerenja na tržištu u poslove osiguranja i sprečavanja obavljanja poslova osiguranja koji su u suprotnosti sa zakonom i podzakonskim aktima.²⁶

²³ Tablice bruto premijskog sistema osiguranja korisnika odnosno vlasnika motornih vozila od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima, 1998, internetska stranica NADOS:

http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/TAR_AO%20V%20ZONA.pdf

²⁴ Premijski sistem X—AO za osiguranje od automobilske odgovornosti u Bosni i Hercegovini, internetska stranica NADOS: http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/PREMIJSKI_SISTEM.pdf

²⁵ Iz članka dnevnog lista „Dnevni avaz“, od 02.08.2018. „PLJAČKA STOLJEĆA - Nerad vlasti građane koštao 3 milijarde KM; Vozači plaćaju duplo skuplju registraciju nego što bi trebali“:

<https://avaz.ba/vijesti/bih/402143/vozac-placaju-duplo-skuplju-registraciju-nego-sto-bi-trebali>

²⁶ Mjere za osiguranje zakonitog vođenja poslova u oblasti obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, internetska stranica NADOS: <http://www.nados.ba/dokumenti/bs/smjernice/MjereAO.pdf>

Kako bi se ova oblast na istovjetan način uredila u oba entiteta BiH (a imajući u vidu i činjenicu da od 2005. godine, kada je važeći Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila stupio na snagu u FBiH, nisu doneseni novi usaglašeni uslovi i tarife za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, jer se nije formiralo Udruženje osiguravatelja u BiH u čijoj je nadležnosti Zakonom bilo predviđeno njihovo donošenje), Vlada Federacije BiH je 2016. odnosno 2017. godine predložila *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti FBiH*²⁷. Ovim Prijedlogom predviđena je postepena liberalizacija premija osiguranja, na način da Agencija za nadzor FBiH u periodu od prvih pet godina od dana donošenja ovog zakona, donosi zajedničku tarifu premija i cjenovnik koje će koristiti osiguravajuća društva. Nakon toga, društva će koristiti vlastitu tarifu premija i cjenovnik za koje su dobila prethodnu saglasnost Agencije. Nakon osam godina od dana stupanja ovog zakona na snagu, nastupa period liberalizacije, kada društva neće imati obavezu pribavljati prethodnu saglasnost Agencije. Međutim, društva za osiguranje će, uz tarifu premija, dostavljati Agenciji tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija, te pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuaru o adekvatnosti premija za trajno ispunjavanje svih obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju, kako bi se ublažili eventualni negativni efekti uvođenja Sistema slobodnog određivanja cijena AO. U slučaju da se utvrdi nedovoljna premija za trajno izvršavanje obaveza društava, Agencija za nadzor ima nadležnost zahtijevati izmjene, odnosno dopune uslova osiguranja i tarifa premija.²⁸ Međutim, Prijedlog ovog zakona, iako razmatran i dopunjen više puta, nije usvojen u Parlamentu Federacije BiH u maju 2017. godine.²⁹

RS

Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Republike Srpske iz 2015. godine uređuju se obavezna osiguranja u saobraćaju. Prema odredbama ovog zakona, kojim se postepeno uvodi liberalizacija premija osiguranja, društvo za osiguranje donosi uslove osiguranja od autoodgovornosti, te ih dostavlja Agenciji za osiguranje Republike Srpske najkasnije osam dana od dana donošenja. Upravni odbor Agencije donosi *Odluku o zajedničkoj tarifi premija i cjenovnik za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj*, koja ostaje **na snazi pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona**.

Najkasnije 90 dana prije isteka perioda od pet godina, društvo za osiguranje dužno je Agenciji dostaviti sopstvenu tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti. Ukoliko su tarifa premija i cjenovnik u skladu sa propisima o osiguranju, aktima Agencije, aktuarskim načelima i pravilima struke, Agencija izdaje saglasnost. Nakon isteka perioda od pet godina, društvo stiče pravo na primjenu sopstvene tarife premija i cjenovnika za osiguranje od autoodgovornosti na koju je dobilo saglasnost Agencije. Upravni odbor Agencije donosi smjernice koje su društva za osiguranje dužna primjenjivati u izračunavanju tarife premija. Nakon isteka **osam godina** od dana stupanja ovog zakona na snagu, prestaće važiti saglasnost Agencije, a nakon tog roka društvo za osiguranje nije više obavezno pribavljati prethodnu saglasnost Agencije na tarifu premija i cjenovnik za osiguranje od autoodgovornosti. Međutim, i nakon isteka od osam godina društvo za osiguranje će Agenciji dostavljati: 1) tehničke osnove koje upotrebljava pri utvrđivanju tarifa premija; 2) pozitivno mišljenje ovlaštenog aktuaru o adekvatnosti tehničkih osnova i premija, o njihovoj mogućnosti za trajno ispunjavanje svih

---

²⁷ Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti, internetska stranica Parlamenta Federacije BiH:

http://parlamentfbih.gov.ba/dom_naroda/bos/parlament/propisi/El_materijali_2016/Zakonu%20o%20osiguranju%20od%20odgovornosti%20za%20motorna%20vozila%20_bos.pdf

²⁸ Izvor: "Tržište osiguranja u Bosni i Hercegovini u 2015. godini", Suzana Šakotić, Agencija za osiguranje Bosne i Hercegovine, internetska stranica Udruženja SorS (Susret osiguravača i reosiguravača):

<http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/Zbornik%20radova%202016/Zbornik%20SorS%202016%20-%2020BIH%20Suzana%20C5%A0akoti%C4%87.pdf>

²⁹ Zapisnik sa 21. redovne sjednice PD Parlamenta Federacije BiH, održane 16. i 17.05.2017., internetska stranica Parlamenta FBiH: https://predstavnickidom-fbih.gov.ba/upload/file/sjednice_2014_2018/21_Redovna/21%20redovna%2016%20%20i%2017%2005%2017_Bos.pdf

obaveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju. Agencija, kroz nadzor društva za osiguranje, može naložiti izmjene ili dopune uslova osiguranja i tarifa premija ukoliko ustanovi da oni nisu usaglašeni sa ovim zakonom i aktima Agencije. Uslovi osiguranja društva za osiguranje moraju biti dostupna javnosti.³⁰

Prethodno spomenutom *Odlukom o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj* utvrđene su premijske stope na osnovu sljedećih faktora i rizika: a) vrsta i namjena vozila, b) tehničkih karakteristika vozila (snaga motora, nosivost, radna zapremina motora, broj registrovanih mjesta u vozilu, broj zaposlenih u radionici), c) trajanje osiguranja.³¹ Osnova premije za putničko vozilo (33-44kW) je izmjenama i dopunama ove Odluke u septembru 2018. **smanjena za 10%** sa 396,00KM³² na **356,40KM**.³³ Vojni invalidi, civilni invalidi rata ili invalida rada koji su prilikom kupovine vozila ostvarili poreske olakšice, imaju pravo na umanjenje od 10% prilikom obračuna odgovarajuće osnovne premije za jedno vozilo.³⁴

BD BiH

Osiguravajuće društvo u Brčko Distriktu BiH primjenjuje *Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Republike Srpske*.³⁵

Zelena karta

Zelena karta je međunarodna potvrda o osiguranju od autoodgovornosti, koja važi na teritoriji država članica Sistema zelene karte, a koju izdaje Biro zelene karte u BiH, po ovlaštenju Savjeta biroa. Biro zelene karte u Bosni i Hercegovini je profesionalna asocijacija društava za osiguranje u Bosni i Hercegovini, osnovana prema Preporuci broj 5, koju je usvojio 25.01. 1949. godine Potkomitet za cestovni prijevoz Komiteta za kopneni prijevoz Komisije za privredu Ujedinjenih nacija za Evropu.³⁶

Cijena izdavanja zelene karte je propisana Premijskim sistemom X-AO za osiguranje od automobilske odgovornosti³⁷ i jedinstvena je u cijeloj BiH (4,00KM)

Cijena izdavanja zelene karte u BiH - 4,00KM

Porez na posjedovanje automobila

Porez na imovinu, uključujući porez na posjedovanje putničkog automobila uređen je na nivou kantona u FBiH i na nivou RS. U Brčko Distriktu BiH nema ove vrste poreza. U FBiH, iznos poreza se određuje paušalno na osnovu radne zapremine motora i godina starosti vozila (osim u Bosansko-podrinjskom kantonu) i uglavnom se razlikuju od kantona do kantona. U RS, jedini kriterij za iznos poreza je radna zapremina motora, bez obzira na starost vozila.

³⁰ Član 1. i 12. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

³¹ Član 1. stav 1 i član 2. Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske 94/15), internetska stranica Agencije za osiguranje RS: http://www.azors.rs.ba/azors/lat/podakti_odluke.html

³² Član 10.

³³ Član 1. Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj (Službeni glasnik Republike Srpske 84/18), internetska stranica Agencije za osiguranje RS: http://www.azors.rs.ba/azors/lat/podakti_odluke.html

³⁴ Član 11. stav 3. Odluke o zajedničkoj tarifi premija i cjenovniku za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila u Republici Srpskoj

³⁵ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnicom Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, 27.02.2019.

³⁶ Član 4. stav 11. i 17. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

³⁷ Premijski sistem X-AO, dio XII Međunarodna karta osiguranja

Primjer iznosa poreza na posjedovanje putničkog automobila u BiH
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

Federacija BiH	80,00 u KS (0,00KM - 130,00KM zavisno od kantona)
Republika Srpska	50,00KM
BD BiH	/

FBiH

Porez na posjedovanje putničkih automobila u FBiH uređen je kantonalnim zakonima o porezu na imovinu.³⁸ Ovaj porez se plaća u godišnjem paušalnom iznosu, prilikom prve registracije te produženja registracije vozila.

Iznos poreza prema kantonalnim zakonima je različit; zavisi od radne zapremine motora te godina starosti vozila, s tim da se skale radne zapremine motora i starosti vozila razlikuju od jednog do drugog kantona. Na primjer, iznos poreza za vozilo koje koristimo u našem primjeru (proizvodnja 2015. god; 1600ccm), kreće se **od 0,00KM** u BPK, preko 20,00KM u Kantonu 10; 30,00KM u ZHK i TK; 35,00KM u ZDK, USK i PK, 80,00KM u KS i SBK **pa do čak 130,00KM u HNK**. Za vozila preko 10 godina starosti u Kantonu 10, ZHK i PK se ne plaća ovaj porez, dok se u drugim kantonima plaća. U BPK vlasnici vozila do 2000ccm ne plaćaju porez, bez obzira na starost vozila.

Tabela 4. Iznosi poreza za putnički automobil u kantonima u FBiH

	Godine starosti vozila				Godine starosti vozila			
	do 2	2 - 5	5 - 10	preko 10	do 2	2 - 5	5 - 10	preko 10
Kanton 10	vozilo do 1900ccm				vozilo preko 1900ccm			
	80,00KM	20,00KM	10,00KM	-	100,00KM	75,00KM	50,00KM	-
Zapadno - herecegovački kanton	vozilo do 1900ccm				vozilo preko 1900ccm			
	40,00KM	30,00KM	20,00KM	-	100,00KM	75,00KM	50,00KM	-
Zeničko-dobojski kanton	vozilo do 1600ccm				vozilo preko 1600ccm			
	50,00KM	35,00KM	25,00KM	10,00KM	100,00KM	70,00KM	50,00KM	20,00KM
Unsko-sanski kanton	vozilo do 1600ccm				vozilo preko 1600ccm			
	50,00KM	35,00KM	25,00KM	10,00KM	70,00KM	50,00KM	40,00KM	20,00KM
Posavski kanton	vozilo do 1600ccm				vozilo preko 1600ccm			
	50,00KM	35,00KM	25,00KM	-	100,00KM	70,00KM	50,00KM	-
Bosansko-podrinjski kanton	vozilo do 2000ccm				vozilo preko 2000ccm			
	-				200,00KM		150,00KM	100,00KM (10-15 g.)
Kanton Sarajevo	do 7 g. starosti				preko 7 g. starosti			
	do 1600 ccm	1600 – 1800 ccm	1800- 2000 ccm	preko 2000 ccm	bez obzira na radnu zapreminu			
	80,00KM	100,00KM	150,00KM	250,00KM	50,00 KM			
Srednjo-bosanski kanton	do 7 g. starosti				preko 7 g. starosti			
	do 1600ccm	1600 – 1800 ccm	1800 - 2000 ccm	2000 - 3000 ccm	do 1600ccm		preko 1600ccm	
	80,00KM	100,00KM	200,00KM	300,00KM	30,00KM		50,00KM	
Tuzlanski kanton	do 8 g. starosti				preko 8 g. starosti			
	1600ccm	1600 – 1800 ccm	1800 - 2000 ccm	preko 2000ccm	bez obzira na radnu zapreminu			
	30,00KM	50,00KM	70,00KM	200,00KM	20,00KM			

³⁸ Porezna uprava Federacije BiH, internetska stranica: <http://www.pufbih.ba/v1/zakon/lista/kp2/zakoni>

Hercegovina - neretvanski kanton	god. starosti	0-55kW	56-70kW	71-100kW	101-130kW	Preko 130kW
	< 3	100,00KM	120,00KM	150,00K M	200,00 KM	250,00KM
3-7	70,00KM	90,00KM	110,00KM	130,00KM	150,00 KM	
7-10	30,00KM	40,00KM	60,00KM	80,00KM	100,00KM	
>10	10,00KM	20,00KM	30,00KM	40,00KM	50,00KM	

Raspodjela prihoda

Kantoni su samostalni kod određivanja visine poreza te kod raspodjele ovih prihoda. Neki kantoni dijele ovaj prihod sa opštinama, dok se u drugim sav prihod raspoređuje opštinama.³⁹

Porezi na imovinu za motorna vozila se uplaćuju se u korist računa javnih prihoda kantonalnog budžeta, prema mjestu plaćanja, u skladu sa kantonalnim propisima. Kantonalni trezor ove prihode raspoređuje kantonalnim i opštinskim budžetima u omjeru i na način utvrđen kantonalnim propisima.⁴⁰

RS

*Zakon o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara*⁴¹ u Republici Srpskoj uređuje iznos poreza na putničke automobile. Iznos poreza zavisi samo od radne zapremine motora, bez obzira na starost vozila.⁴²

Tabela 5. Iznos poreza na putničke automobile u RS

Radna zapremina motora	do 1150ccm	preko 1150 do 1300ccm	preko 1300 do 1600ccm	preko 1600 do 2000ccm	preko 2000 do 2500ccm	preko 2500 do 3000ccm	preko 3000ccm
Iznos poreza	30,00KM	40,00KM	50,00KM	75,00KM	200,00KM	650,00KM	1.000,00KM

Raspodjela prihoda

Raspodjela⁴³ ovih sredstava vrši se u skladu sa *Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske*, prema kojem je porez na imovinu prihod budžeta opština i gradova.⁴⁴

BD BiH

Vlasnici putničkih automobila u Brčko Distriktu ne plaćaju ovu vrstu poreza.⁴⁵

Dokument za produženje registracije vozila – stiker/naljepnica

Cijena potvrde - stikera/naljepnice je utvrđena *Pravilnikom o cijeni dokumenata za registraciju vozila i naknadi za korištenje registarskih tablica*.⁴⁶

³⁹ Porez na imovinu, internetska stranica BiH Pravo: <https://www.bih-pravo.org/porez-imovinu-bih-t1967.html>

⁴⁰ Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br. 33/16, 89/16, 9/17, 33/17, 67/17, 9/18, 27/18, 55/18 i 105/18), internetska stranica PUFBiH: <http://www.pufbih.ba/v1/zakon/lista/JP>

⁴¹ Zakon o porezima na uporebu, držanje i nošenje dobara (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 37/01, 35/07, 52/14, 110/15, 44/2016, 66/18) internetska stranica Poreske uprave RS:

<https://poreskaupravar.org/SiteLat/PravnaAkta.aspx>

⁴² Član 1. Zakona o izmjenama zakona o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara (Službeni glasnik Republike Srpske br. 110/15), internetska stranica Poreske uprave RS:

<http://www.poreskaupravar.org/dokumenti/zakoni/Zakon%20o%20izmjenama%20Zakona%20o%20porezima%20na%20upotrebu,%20drzanje%20i%20nosenje%20dobara%2011015.pdf>

⁴³ Član 3

⁴⁴ Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske (Službeni glasnik RS, br. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16), internetska stranica Ministarstva finansija RS: <http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mf/PAO/Pages/default.aspx>

⁴⁵ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnikom Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH, 27.02.2019.

⁴⁶ Član 2. tačka c) Pravilnika o cijeni dokumenata za registraciju vozila i naknadi za korištenje registarskih tablica

Cijena stikera za registraciju vozila u BiH

5,00KM

Stiker nabavlja Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (IDDEEA), u skladu sa *Zakonom o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine*⁴⁷ i *Pravilnikom o registraciji vozila*, dok personalizaciju dokumenata za registraciju vozila obavlja nadležni organ, nakon provedenog postupka.⁴⁸

Raspodjela sredstava

Prikupljena sredstva uplaćuju se na Jedinostveni račun Trezora Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine.⁴⁹

Nadležnim organima u entitetima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine, mjesečno refundira ova sredstva u iznosu od 70%, a na osnovu podataka koji se vode u evidencijama IDDEEA-e.⁵⁰

Nadležni organi za izdavanje dokumenata za registraciju vozila, sredstva ostvarena na ime nastalih troškova, koriste za: stručnu radnu snagu, osiguranje odgovarajućeg prostora, nabavku i održavanje opreme koja se koristi za obradu zahtjeva i razmjenu podataka, troškove telefonskih usluga, osiguranje potrošnog i kancelarijskog materijala, kao i za druge troškove nastale u postupku izdavanja dokumenata za registraciju vozila.⁵¹

Naknada za upotrebu javnih cesta/puteva

Naknada za upotrebu cesta, koja se plaća na godišnjoj osnovi prilikom registracije putničkog vozila, uređena je entitetskim propisima i propisima Brčko Distrikta. Iznos ove naknade je utvrđen na različiti način; u FBiH se obračunava množenjem osnovice i korektivnog faktora (koji zavisi od radne zapremina vozila), dok je u RS i BD BiH naknada utvrđena na osnovu radne zapremine vozila.

Primjer iznosa naknade za javne puteve za putnički automobil u BiH (godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

Federacija BiH	60,00KM
Republika Srpska	70,00KM
BD BiH	50,00KM

FBiH

Visina godišnje naknade za javne ceste koja se plaća u jednokratnom iznosu prilikom registracije motornih i priključnih vozila u Federaciji BiH uređena je, na osnovu *Zakona o cestama Federacije BiH*⁵² te *Uredbom o visini godišnje naknade za javne ceste koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila* koju donosi Vlada FBiH.

⁴⁷ Zakon o Agenciji za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 56/08), internetska stranica Paragraf.ba:

<https://www.paragraf.ba/propisi/bih/zakon-o-agenciji-za-identifikacione-dokumente-evidenciju-i-razmjenu-podataka-bosne-i-hercegovine.html>

⁴⁸ Član 7.

⁴⁹ Član 4. Pravilnika o cijeni dokumenata za registraciju vozila i naknadi za korištenje registarskih tablica

⁵⁰ Član 5.

⁵¹ Član 6.

⁵² Član 88. stav 1. tačka A. 1. Zakona o cestama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 12/10 i 16/10), internetska stranica Ministarstva prometa i komunikacija FBiH:

<http://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/zakoni/sektor-cestovne-infrastrukture.html>

Iznos godišnje naknade (GN) se izračunava prema formuli:
 $GN = ON$ (osnovna naknada) $\times$ K (korektivni koeficijent),
 Osnovna naknada iznosi 30,00KM, a utvrđeni korektivni koeficijent zavisi od kategorije vozila.

Tabela 6. Iznos naknade za upotrebu javnih puteva u FBiH

<i>Zapremina motora</i>	do 1001ccm	1001 do 1600ccm	1601 do 2000ccm	2001 do 2500ccm	preko 2500 ccm
<i>Korektivni koefic.</i>	1,60	2,00	2,50	4,67	7,00
<i>Iznos naknade</i>	48,00KM	60,00KM	75,00KM	140,00KM	210,00KM

Ukoliko je putničko vozilo opremljeno dodatnim instalacijama i za posebne namjene primjenjuje se dodatni koeficijent, npr.:

- za putnička vozila opremljena plinskom instalacijom-LPG/CNG primjenjuje se pripadajući gore navedeni korektivni koeficijent uvećan za 25%.
- za putnička vozila na elektropogon i „oldtimere“ primjenjuje se pripadajući, gore navedeni, korektivni koeficijent.⁵³

Plaćanja ove naknade oslobođeni su vlasnici putničkih automobila sa invaliditetom od 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno lica kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više su oslobođena.⁵⁴

Raspodjela sredstava

Naknada za javne puteve se uplaćuje u skladu sa *Zakonom o cestama Federacije BiH*.⁵⁵ Finansijska sredstva se dijele na sljedeći način:

- **JP Ceste FBiH 40%**
- **nadležnim kantonalnim ustanovama za ceste 35%**
- **opštinskim organima za lokalne ceste i ulice u gradovima 25%**

40% sredstava se uplaćuje na račun JP Ceste FBiH, dok se preostalih 60% uplaćuje na račun kantonalnih organa koji 42% od ovog dijela usmjeravaju na račun opštinskih organa.⁵⁶

Finansijska sredstva prikupljena od ove naknade, upravitelji namjenski koriste za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju autocesta, brzih, magistralnih, regionalnih i lokalnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, kao i za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlaštenja, u skladu sa odobrenim planom i programom poslovanja od osnivača.⁵⁷

RS

Vlada RS, *Uredbom o visini godišnje naknade za javne puteve koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila*, u skladu sa članom 63. stav 5. *Zakona o javnim putevima*,⁵⁸ utvrđuje godišnju naknadu za javne puteve za putničke automobile prema radnoj zapremini

⁵³ Član 1., 2. i 5. Uredbe o visini godišnje naknade za javne ceste koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Službene novine FBiH 9/16), internetska stranica Vlade FBiH:

<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2016/uredbe/2h.html>

⁵⁴ Član 98. stav 6. Zakona o cestama Federacije BiH

⁵⁵ Član 10. Uredbe o visini godišnje naknade za javne ceste koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila

⁵⁶ Registar taksi i naknada, internetska stranica Ministarstva finansija FBiH:

<http://www.fmf.gov.ba/v2/stranica.php?idstranica=186&idmeni=31>

⁵⁷ Član 96. Zakona o cestama Federacije BiH

⁵⁸ Zakon o javnim putevima (Službeni glasnik Republike Srpske br.89/13), internetska stranica Putevi RS:

http://www.putevirs.com/korisnik/dokumenti/Zakon_o_javnim_putevima.pdf

motora.⁵⁹ Ova naknada se plaća jednokratno prilikom prve registracije, odnosno prilikom svakog produženja registracije.

Tabela 7. Iznos naknade za upotrebu javne puteve u RS

<i>Zapremina motora</i>	do 1100ccm	preko 1100 do 1600ccm	preko 1600 do 2000ccm	preko 2000 do 2500ccm	preko 2500 do 3000ccm	preko 3000ccm
<i>Iznos naknade</i>	35,00KM	70,00KM	85,00KM	140,00KM	210,00KM	350,00KM

Zakon ne predviđa oslobađanje od plaćanja ove naknade.

Raspodjela prihoda

Ova naknada se uplaćuje na račun javnih prihoda Republike Srpske, u skladu sa *Naredbom o uplaćivanju određenih prihoda budžeta Republike, opština i gradova, budžetskih fondova i fondova*. Prikupljena sredstava se redovno dodjeljuju JP „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka, koje je dužno dio ovih sredstava **(5-10%) koristiti isključivo za provođenje procedura revizije sigurnosti saobraćaja i provjere sigurnosti saobraćaja** te druge projekte unaprjeđenja sigurnosti saobraćaja na putevima.⁶⁰

Kontrolu obračuna i naplate ove naknade vrši JP „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka putem Jedinstvenog informacionog sistema tehničkih pregleda vozila Ministarstva saobraćaja i veza Republike Srpske. JP je dužno da izdvaja dio sredstava u iznosu od **1% za potrebe uspostavljanja i održavanja ove kontrole**.⁶¹

BD BiH

Vlada Brčko Distrikta BiH na osnovu *Zakona o cestama Brčko Distrikta BiH*, donosi *Odluku o visini godišnje naknade za upotrebu puteva koja se plaća pri registraciji vozila u Brčko Distriktu BiH*.⁶²

Tabela 8. Iznos naknade za upotrebu javnih puteva u BD BiH

<i>Zapremina motora</i>	do 900ccm	od 900 do 1350ccm	1350 do 1800ccm	1800 do 2500ccm	2500 do 3150ccm	preko 3150ccm
<i>Iznos naknade</i>	15,00KM	20,00KM	50,00KM	80,00KM	130,00KM	230,00KM

Raspodjela sredstava

Prikupljena sredstva se koriste za finansiranje izgradnje i rekonstrukcije, održavanja i zaštite cesta.⁶³

Posebna naknada za zaštitu voda

Naknada za zaštitu voda se plaća jednokratno na godišnjoj osnovi, prilikom registracije motornih vozila. Ove naknade su uređene na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH, u skladu sa

⁵⁹ Član 2. stav 3. Uredbe o visini godišnje naknada za javne puteve koja se plaća pri registraciji motornih i priklučnih vozila (Službeni glasnik Republike Srpske br. 55/16, 90/16), internetska stranica Republičkog zavoda za standardizaciju i metrologiju:

https://rzsm.org/images/stories/RZSM/Propisi/MSV/Drumski%20saobracaj/MSV_Dru_Vazeci/76-55-16-Uredba%20o%20visini%20god%20naknade%20za%20javne%20puteve.pdf

⁶⁰ Član 3.

⁶¹ Član 8.

⁶² Član 2 tačka g) Odluke o visini godišnje naknade za upotrebu puteva koja se plaća pri registraciji vozila u Brčko Distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 41/13)

⁶³ Član 57., 57.a, i 58 Zakona o cestama Brčko Distrikta BiH, prečišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br: 43/04, 19/07, 17/09, 9/13), internetska stranica Skupštine BD BiH: <https://skupstinabd.ba/3-18%20Zakon%20o%20cestama/005%20-10-18%20Zakon%20o%20cestama%20Brcko%20distrikta%20BiH,%20precisceni%20tekst,%20H.pdf>

entiteskim zakonima o vodama odnosno *Zakonom o zaštiti voda Brčko Distrikta BiH*. Iznos ove naknade u FBiH i RS je približno isti, dok je u Brčko Distriktu BiH duplo manji.

Iznos posebne naknade za zaštitu voda u BiH	
Federacija BiH	20,00KM
Republika Srpska	19,20KM
BD BiH	9,60KM

FBiH

Prema odredbama *Zakona o vodama*, posebnu naknadu za zaštitu voda, u Federaciji BiH, plaćaju vlasnici transportnih sredstava koja za pogon koriste naftu ili naftne derivate. Ona se obračunava na temelju količine zagađenja voda izraženog preko ekvivalentnog broja stanovnika (EBS).⁶⁴ Iznos ove posebne vodne naknade propisuje Vlada Federacije na zajednički prijedlog Federalnog ministarstva i federalnog ministra nadležnog za okoliš, uz prethodnu saglasnost federalnog ministarstva nadležnog za finansije.⁶⁵

Pravilnikom o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada detaljno su propisani su obveznici obračunavanja i plaćanja vodnih naknada, načini i rokovi obračunavanja i plaćanja vodnih naknada, mjerenje zagađenje otpadnih voda te druga pitanja.⁶⁶

Raspodjela prihoda

Prihodi od vodnih naknada uplaćuju se i raspoređuju u skladu sa *Zakonom o vodama*⁶⁷ i *Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH*⁶⁸.

Tabela 9. Raspodjela prihoda od vodnih naknada u FBiH

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda ⁶⁹
Agencija za vodno područje rijeke Save / Agencija za vodno područje Jadranskog mora. ⁷⁰	40%	1. poslove i zadatke agencije definisane članovima 29. (Posebne dužnosti agencije za vode u upravljanju vodama) i 156 . Zakona o vodama; 2. održavanje zaštitnih objekata u vlasništvu Federacije; 3. druge poslove i aktivnosti povjerene ovim zakonom agenciji za vode; 4. finansiranje rada agencije za vode
kantonalni budžet	45%	Sufinansiranje izgradnje i održavanje: - zaštitnih objekata kao što su: nasip, obaloutvrda, uređena korita vodotoka, odvodni kanali, obodni kanali za zaštitu od vanjskih voda, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retenzije, crpne stanice za obranu od poplava i drugi pripadajući objekti, kao i objekti za zaštitu od erozija i bujica;

⁶⁴ Član 170. stav 1. tačka 3. alineja 1. Zakona o vodama ("Službene novine Federacije BiH", br. 70/06), internetska stranica Agencije za vodno područje Save: <http://www.voda.ba/zakoni/47bos.pdf>

⁶⁵ Član 171.

⁶⁶ Pravilnik o načinu obračunavanja, postupku i rokovima za obračunavanje i plaćanje i kontroli izmirivanja obaveza na osnovu opće vodne naknade i posebnih vodnih naknada, internetska stranica Agencije za vodno područje rijeke Sava: <http://www.voda.ba/pravilnik-o-nacinu-obracunavanja>

⁶⁷ Član 177. stav 1. Zakona o vodama

⁶⁸ Pravilnik o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH, prečišćena neslužbena verzija teksta ("Službene novine Federacije BiH", broj: 33/16, 89/16, 9/17, 33/17, 67/17, 9/18, 27/18, 55/18 i 105/18), internetska stranica Poreske uprave FBiH:

<http://www.pufbih.ba/v1/public/upload/zakoni/d0a08-pravilnik-o-nacinu-uplate-javnih-prihoda-precisceni-tekst-novi.pdf>

⁶⁹ Član 178. Zakona o vodama

⁷⁰ Pripadnost prihoda agencijama za vode po opštinama utvrđena je Odlukom o granicama riječnih bazena i vodnih područja na teritoriji FBiH (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 41/07) internetska stranica Agencije za vodno područje Save: http://www.voda.ba/zakoni/37_61_b.pdf

		- objekata za odvodnjavanje; - objekata za iskorišćavanje voda za kao i ostalih aktivnosti vezanih uz poslove upravljanja vodama (izrada tehničke dokumentacije, podloga za izdavanje koncesija i dr.), u skladu s godišnjim planom i programom kantonalnog ministarstva nadležnog za vode.
Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	15%	- provođenje zadataka koji su u nadležnosti Federalnog ministarstva okoliša i turizma - sufinansiranje infrastrukture za zaštitu voda od značaja za FBiH ⁷¹

RS

Posebna vodna naknada za zaštitu vodu u Republici Srpskoj, u skladu sa *Zakonom o vodama*⁷², propisana je Vladinom *Odlukom o stopama posebnih vodnih naknada*⁷³ za vlasnike transportnih sredstava koja koriste naftu ili naftne derivate u zavisnosti od jedinice snage pogonskog agregata izraženog putem ekvivalentnog broja stanovnika (EBS po osnovici od 2,00KM/ES). Ovo pitanje je dodatno uređeno i *Pravilnikom o načinu i metodama određivanja stepena zagađenosti otpadnih voda kao osnovica za utvrđivanje vodne naknade*⁷⁴ te *Uredbom o načinu, postupku, rokovima obračunavanja, plaćanja i odgađanju plaćanja posebnih vodnih naknada*⁷⁵

Raspodjela prihoda

Prihod od ove i drugih naknada za zaštitu voda raspoređuju se u skladu sa *Zakonom o vodama*.

Tabela 10. Raspored prihoda od naknada za zaštitu voda u RS

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda ⁷⁶
Budžet Republike Srpske	55%	posebne namjene za vode
Fond za zaštitu životne sredine RS	15%	isključivo za zaštitu voda u okviru zaštite životne sredine
Budžet jedinice lokalne samouprave (opština i gradova)	30%	posebne namjene

BD BiH

Posebna vodoprivredna naknada za registraciju motornih vozila u iznosu od 9,60 KM⁷⁷ za vlasnike putničkih automobila se naplaćuje na osnovu *Zakona o zaštiti voda*⁷⁸ u Brčko Distriktu.

Raspodjela prihoda

Sredstva od ove naknade se uplaćuju na depozitni račun Trezora za prikupljanje neporeskih prihoda.⁷⁹

⁷¹ Fond za zaštitu okoliša – Naknade, internetska stranica: <http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=601>

⁷² Član 188. i 189. stav 1. tačka v. Zakona o vodama („Sl. glasnik RS“ broj 50/06, 92/09 i 121/12), internetska stranica Vode Srpske: <http://www.voders.org/propisi-i-obrasci/pravna-regulativa/?lang=lat>

⁷³ Odluka o stopama posebnih vodnih naknada („Sl. glasnik RS“ broj 583/11 i 119/11), internetska stranica Vode Srpske: <http://www.voders.org/propisi-i-obrasci/pravna-regulativa/?lang=lat>

⁷⁴ Pravilnik o načinu i metodama određivanja stepena zagađenosti otpadnih voda kao osnovica za utvrđivanje vodne naknade („Službeni glasnik RS“, broj 79/11 i 36/12), internetska stranica Vode Srpske: <http://www.voders.org/propisi-i-obrasci/pravna-regulativa/?lang=lat>

⁷⁵ Uredba o načinu, postupku, rokovima obračunavanja, plaćanja i odgađanju plaćanja posebnih vodnih naknada („Službeni glasnik RS“, broj 7/14), internetska stranica Vode Srpske: <http://www.voders.org/propisi-i-obrasci/pravna-regulativa/?lang=lat>

⁷⁶ Član 194. stav 2. Zakona o vodama

⁷⁷ Registar poreskih i neporeskih davanja (fiskalni registar) Brčko Distrikta BiH, internetska stranica Direkcije za finansije, Vlada Brčko Distrikta BiH: <http://df.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=d79d68af-0fa1-475e-a59a-912a513eabf&langTag=bs>

⁷⁸ Zakon o zaštiti voda (Službeni glasnik BD BiH broj 25/04, 01/05 i 19/07), internetska stranica Skupštine Brčko Distrikta BiH: <https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20zas--titi%20voda>

⁷⁹ Odluka o uplatnim računima prihoda budžeta i fondova Brčko distrikta Bosne i Hercegovine načinu uplaćivanja tih prihoda i načinu i rokovima izvještavanja za korisnika prihoda, 06.07.2015., internetska stranica

Posebna naknada za zaštitu okoliša/životne sredine

Vlasnici vozila u FBiH, a od početka ove godine i u RS plaćaju posebnu naknadu za zaštitu okoliša/životne sredine. Vlasnici automobila u BD BiH ne plaćaju ovu naknadu.⁸⁰

I ova naknada je utvrđena na nivou entiteta i to *Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH* te *Uredbom o posebnoj naknadi za okoliš* u FBiH, odnosno *Zakonom o zaštiti vazduha* te *Odlukom o jediničnim naknadama za zagađivanja životne sredine za motorna vozila* u Republici Srpskoj. Iznos naknade zavisi od vrste i zapremine motora, pogonskog goriva, te starosti vozila.

Primjer iznosa naknade za zaštitu okoliša/životne sredine za putnički automobil u BiH (godina proizvodnje: 2015.; 115 kW; 1600ccm, četverotaktni motor, benzin, Euro 5)

Federacija BiH	13,50KM
Republika Srpska	5,00KM
Brčko Distrikt BiH	/

FBiH

*Uredbom o posebnoj naknadi za okoliš koje se plaćaju pri registraciji motornih vozila*⁸¹
Vlada FBiH je propisala jedinične naknade i korektivne koeficijente za obračun posebne naknade za okoliš koja se plaća jednom godišnje pri registraciji motornih vozila.

Iznos ove naknade za putničke automobile se dobiva množenjem jedinične naknade (No) za putničke automobile (15,00 KM) sa korektivnim faktorom (Kk) koji zavisi od vrste motora i pogonskoga goriva, zapremine motora i starosti vozila. Iznosi ove naknade dati su na internetskoj stranici [Fonda za zaštitu okoliša FBiH](#).

Raspodjela prihoda

Naknada za okoliš se uplaćuje na račun Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH prema prebivalištu fizičkog lica, u skladu sa *Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH*, te se raspoređuju između **Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH (30%)** i **kantonalnih fondova za zaštitu okoliša (70%)**, ukoliko su uspostavljeni, odnosno u budžete kantona do formiranja ovih fondova. Osnovica za obračun sredstava koja se raspoređuju su ukupno prikupljena sredstva iz svakog kantona posebno. Sredstva se uplaćuju kantonalnim fondovima, odmah po dospjeću u Fond za zaštitu okoliša FBiH.⁸²

Tabela 11. Raspodjela i namjena sredstava od posebne naknade za okoliš u FBiH

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda
Fond za zaštitu okoliša FBiH	30%	- finansiranje zaštite okoliša - finansiranje planova, programa, projekata itd, utvrđenih u skladu sa Strategijom zaštite okoliša, te drugim dokumentima u području zaštite okoliša. ⁸³
kantonalni fondovi za zaštitu okoliša ili budžeti kantona	70%	- izvršenje poslova utvrđenih Zakonom

Direkcija za finansije Vlade Brčko Distrikta BiH: http://81.93.75.80/index.php/ba/direkcija-za-finansije-odluke/cat_view/51-direkcija-za-finansije/55-direkcija-za-finansije-odluke/94-trezor-odluke

⁸⁰ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnikom Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH, od 27.02.2019.

⁸¹ Uredba o posebnoj naknadi za okoliš (Službene novine FBiH br. 14/11 i 26/11), internetska stranica Fonda za zaštitu okoliša FBiH: <http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=154>

⁸² Član 25. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša Federacije BiH ("Službene novine FBiH", broj: 33/03, 39/09), internetska stranica Fonda za zaštitu okoliša FBiH: <http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=60>

⁸³ Član 26. i 32. stav 1.

RS

Vlada Republike Srpske je u decembru 2018. godine, u skladu sa *Zakonom o zaštiti vazduha*⁸⁴, uvela naknadu za zagađivanje životne sredine za motorna vozila koja se plaća jednom godišnje prilikom registracije motornih vozila. *Odluka o jediničnim naknadama za zagađivanja životne sredine za motorna vozila*⁸⁵ propisuje jedinične naknade za pojedine vrste motornih vozila na osnovu kojih se vrši obračun naknada za zagađivanje životne sredine za motorna vozila.

Iznos naknade se dobiva množenjem jedinične naknade (No) za putničke automobile (5,00 KM) sa korektivnim faktorom (Kk) koji zavisi od vrste motora i pogonskog griva, radnog obima motora i emisijskog razreda vozila. Obračunati iznosi ove posebne naknade za okoliš za [putnička](#) i ostala vozila (prema radnoj zapremini motora i emisijskom razredu) dati su na internetskoj stranici Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske.

Raspodjela prihoda

Naknada za zaštitu životne sredine se uplaćuje na račun javnih prihoda budžeta Republike Srpske i u potpunosti raspoređuje na račun Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske.

Tabela 12. Raspodjela i namjena sredstava od posebne naknade za okoliš u RS

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda
Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti RS	100%	finansiranje zaštite i unaprjeđenje kvaliteta vazduha

BD BiH

Vlasnici motornih vozila, sa prebivalištem u Brčko Distriktu BiH, ne plaćaju ovu naknadu.⁸⁶

Posebna naknada za Službu pomoći i informacija na cesti (SPI)

Posebna naknada za službu „Pomoć-informacije“ na cestama, koja se plaća jednokratno prilikom registracije motornih vozila, uređena je entitetskim propisima. Iznos naknade je isti u oba entiteta, dok se ova vrsta naknade ne naplaćuje u Brčko Distriktu BiH⁸⁷.

Iznos posebne naknade za SPI u BiH	
Federacija BiH	8,00KM
Republika Srpska	8,00KM
BD BiH	/

FBiH

Služba "Pomoć-informacije" na cestama, u skladu sa *Zakonom o cestama FBiH*, pruža tehničku pomoć motorizovanim učesnicima u saobraćaju na javnim cestama, uklanja s javnih cesta oštećena vozila i vozila u kvaru, daje informacija o stanju prohodnosti cesta i pruža druge pomoći. Ova Služba je, do donošenja posebnog propisa, u nadležnosti Cesta FBiH. Ceste FBiH na osnovu javnog oglašavanja zaključuju ugovore o vršenju službe sa automoto klubovima koji

⁸⁴ Član 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/11 i 46/17), internetska stranica Narodne skupštine RS:

<http://www.narodnaskupstinar.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-za% C5% A1titi-vazduha>

⁸⁵ *Odluka o jediničnim naknadama za zagađivanja životne sredine za motorna vozila* (Službeni glasnik RS, br. 116/18 i 119/18), interentska stranica Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnosti Republike Srpske: <http://ekofondrs.org/>

⁸⁶ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnikom Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH, 27.02.2019.

⁸⁷ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnikom Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH, 27.02.2019.

su adekvatno organizovani, tehnički, kadrovski i materijalno opremljeni i imaju uslove za vršenje ove službe.⁸⁸

Visinu ove naknade u iznosu od 8,00KM za putničke automobile je utvrdila Vlada FBiH svojom *Odlukom o službi „Pomoć – informacije“*⁸⁹, na prijedlog Ministarstva prometa i komunikacija FBiH.⁹⁰

Raspodjela prihoda

Prikupljena sredstva, do donošenja posebnog propisa, pripadaju Cestama FBiH i namjenjena su službama „Pomoć-informacije“ na cestama.⁹¹

Tabela 13. Raspodjela i namjena sredstava od naknade za SPI u FBiH

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda
Direkcija Cesta FBiH	100%	Isključivo za rad Službe “pomoć – informacije” putem auto-moto klubova. Ceste FBiH obavljaju nadzor nad njihovim radom. ⁹²

RS

Auto-moto savez Republike Srpske (AMSRS), u skladu sa *Zaknom o ovlaštenjima Auto-moto saveza Republike Srpske*, obavlja, između ostalog, i poslove Službe “Pomoć-informacije“ koji proističu iz zakona i međunarodnih ugovora, pružanjem tehničke pomoći motorizovanim domaćim i stranim učesnicima u drumskom saobraćaju na javnim putevima.⁹³

Visina naknade, koja iznosi 8,00KM za putničke automobile, propisana je *Odlukom o visini posebne naknade koja se plaća prilikom registracije putničkih i teretnih motornih vozila*⁹⁴

Raspodjela prihoda

Sredstva ostvarena naplatom ove naknade uplaćuju se na poseban račun javnih prihoda Republike Srpske te izdvajaju na poseban račun Auto-moto saveza Republike Srpske.

Tabela 14. Raspodjela i namjena sredstava od naknade za SPI u RS

Primalac prihoda	Iznos prihoda	Namjena prihoda
AMSRS	100%	<ul style="list-style-type: none"> - obavlja poslove Službe “Pomoć-informacije“ koji proističu iz zakona i međunarodnih ugovora, pružanjem tehničke pomoći motorizovanim domaćim i stranim učesnicima u drumskom saobraćaju na javnim putevima - daje obavještenja o stanju na putevima i pružanje turing pomoći - uklanja sa cesta i javnih površina oštećena motorna vozila i vozila u kvaru - obavlja poslove iz oblasti bezbjednosti drumskog saobraćaja, sprovođenjem preventivnih i edukativnih mjera usmjerenih prema svim subjektivnim i objektivnim faktorima koji utiču na bezbjednost saobraćaja - priprema učesnike u drumskom saobraćaju, obavlja dodatnu edukaciju i obuku u skladu sa Zakonom o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima BiH - unapređuje oblasti auto-moto i karting sporta - obezbjeđuje vanredni prevoz - vrši i druga ovlaštenja povjerena od nadležnih organa

⁸⁸ Član 100. stav 1. i 2. Zakona o cestama FBiH

⁸⁹ Odluka o službi „Pomoć – informacije“ (“Službene novine FBiH” br. 5/11), internetska stranica Vlade FBiH: <http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/>

⁹⁰ Član 100. stav 6. Zakona o cestama FBiH

⁹¹ Član 93. stav 5. Zakona o cestama FBiH

⁹² Član 100. stav 3.

⁹³ Član 8. tačka a) Zakona o ovlaštenjima Auto-moto saveza Republike Srpske (“Službeni glasnik RS” br. 1/09), internetska stranica Narodne skupštine RS: <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-ovla%C5%A1%C4%87enjima-auto-moto-saveza-republike-srpske>

⁹⁴ Odluka o visini posebne naknade koja se plaća prilikom registracije putničkih i teretnih motornih vozila (“Službeni glasnik RS” br. 91/11), internetska stranica Podaci.net: http://www.podaci.net/_gBiH/propis/Odluka_o_visini/O-vpnppr03v1191.html

BD BiH

Ova vrsta naknade se ne naplaćuje u Brčko Distriktu BiH.⁹⁵

Administrativna taksa

Prilikom produženja registracije motornog vozila, vlasnik je dužan platiti i odgovarajuću administrativnu taksu. Svrha ovog administrativnog postupka je evidencija i ispunjavanje propisanih uslova za učestvovanje vozila u saobraćaju.⁹⁶

Ova oblast u BiH je, takođe, uređena različitim propisima; kantonalnim propisima u FBiH, propisom u RS te propisom Brčko Distrikta BiH. Iznos ove takse se znatno razlikuje po administrativnim jedinicama, čak i do pet puta.

Iznos administrativne takse za produženje registracije motornog vozila u BiH	
Federacija BiH	10,00KM u KS (3,00KM - 10,00KM, zavisno od kantona)
Republika Srpska	2,00KM
BD BiH	5,00KM

FBiH

Administrativna taksa za prvu registraciju i produženje registracije motornih vozila, uređena je kantonalnim zakonom o administrativnim taksama i iznosi se razlikuju od kantona do kantona.

Primjeri iznosa administrativnih taksi u pet kantona u FBiH:

Kanton	Iznos takse za produženje važenja registracije vozila
<i>Kanton Sarajevo</i> ⁹⁷	10,00KM
<i>USK</i> ⁹⁸	10,00KM
<i>HNK</i> ⁹⁹	4,00KM
<i>ZHK</i> ¹⁰⁰	4,00KM
<i>PK</i> ¹⁰¹	3,00KM

Raspodjela prihoda

Sredstva se uplaćuju na račun budžeta kantona u kojem vlasnik vozila ima prebivalište i predstavljaju prihod tog kantona.

RS

Administrativna taksa za rješavanje zahtjeva za registraciju motornih vozila uređena je *Zakonom o administrativnim taksama* i iznosi 2,00KM.¹⁰²

⁹⁵ Izvor: Telefonski razgovor sa predstavnikom Odjela za javni registar Brčko Distrikta BiH, 27.02.2019.

⁹⁶ Administrativni postupak, internetska stranica Kantona Sarajevo: <https://ap.ks.gov.ba/administrativni-postupak/123>

⁹⁷ Član 19., Tarifni broj 15. Zakona o administrativnim taksama, internetska stranica Propisi Kanton Sarajevo: http://propisi.ks.gov.ba/node?field_organizacija_value=All&field_vrsta_value=All&field_pravni_izvor_value=All&field_nadleznost_value=All&field_oblast_value=All&field_strate_ki_value=All&field_neva_e_i_value=2&title=zakon+o+administrativnim+taksama&=Prihvati

⁹⁸ Zakon o administrativnim taksama USK, prečišćeni tekst, internetska stranica Vlade USK: http://vladausk.ba/v4//files/media/pdf/59c24e8b6db880.74152979_Zakon%20o%20administrativnim%20taksama%20i%20tarifi%20kantonalnih%20administrativnih%20taksa.pdf

⁹⁹ Zakon o administrativnim taksama HNK, internetska stranica Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK: <http://mpulshnk.gov.ba/wp-content/uploads/2016/11/b-73-Zakona-o-administrativnim-taksama-HNK-sa-tarifom-Bos.pdf>

¹⁰⁰ Zakon o upravnim pristojbama s tarifom upravnih pristojbi županije Zapadnohercegovačke, internetska stranica Pravosuđe.ba: https://www.pravosudje.ba/vstv/faces/docservlet?p_id_doc=35964

¹⁰¹ Zakon o u upravnim pristojbama, internetska stranica Vlade PK: <https://www.zupanijaposavska.ba/zakoni/>

¹⁰² Tarifni broj 62. b) Zakona o administrativnim taksama ("Službeni glasnik RS", br. 100/11,103/11 i 63/13), internetska stranica Narodne skupštine RS: <https://www.narodnaskupstinar.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-administrativnim-taksama>

Raspodjela prihoda

Prihodi od ove takse je prihod budžeta RS-a.

BD BiH

Zakonom o administrativnim taksama BD BiH¹⁰³ propisana je taksa za registraciju motornih vozila i iznosi 5,00KM.

Raspodjela prihoda

Prihodi od ove takse je prihod budžeta Brčko Distrikta BiH.

III. CRNA GORA

Registracija motornih vozila u Crnoj Gori, uređena je *Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Zakonom o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovni objekata, vazduhoplova i letilica, Zakonom o putevima* te nižim propisima: *Pravilnikom o registraciji motornih i priključnih vozila; Uredbom o visini troškova za tehnički pregled vozila; i Odlukom o utvrđivanju visine godišnje naknade za korištenje puteva pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora i priključnih vozila..*

Da bi produžio važenje registracije putničkog automobila, uz zahtjev za registraciju, vlasnik mora dostaviti dokaz o:

- 1) vlasništvu nad vozilom,
- 2) tehničkoj ispravnosti vozila, osim za novoprodučena vozila,
- 3) obaveznom osiguranju od AO (uključujući zelenu kartu),
- 4) izvršenim uplatama za poreske obaveze za vozilo koje se registruje,
- 5) izvršenim uplatama za obrazac saobraćajne dozvole i stiker/naljepnicu,
- 6) izvršenim uplatama za sljedeće naknade:
  - za korištenje puteva,
  - za Službu pomoći i informacija;
- 7) izvršenim uplatama za administrativnu taksu.

U Crnoj Gori se ne naplaćuje naknada za zaštitu voda i naknada za zaštitu okoliša.

Za produženje registracije motornog vozila, koje se obavlja prema mjestu prebivališta vlasnika vozila, Ministarstvo unutrašnjih poslova vlasniku vozila izdaje saobraćajnu dozvolu i registracionu naljepnicu sa rokom važenja od jedne godine.¹⁰⁴

Tehnički pregled

Uredbom o visini troškova za tehnički pregled vozila¹⁰⁵ propisane su cijene tehničkog pregleda motornih vozila. Uredbu donosi Vlada Crne Gore na prijedlog Ministarstva za unutrašnje poslove.

Cijena tehničkog pregleda za putnička motornog vozila zavisi od zapremine motora:

Zapremina motora	Cijena tehničkog pregleda
do 1500 ccm	10,00 eura/ 19,55 KM
od 1500 do 2000 ccm	12,00 eura/ 23,46 KM
preko 2000 ccm	15,00 eura/ 29,33 KM

¹⁰³ Zakon o administrativnim taksama Brčko Distrikta BiH ("Službeni glasnik BD BiH br. 21/05, 19/07, 2/08 i 17/09), internetska stranica Skupštine BD BiH: <https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html>

¹⁰⁴ Član 270. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", br. 033/12, 058/14, 014/17), internetska stranica MUP-a Crne Gore: <http://www.mup.gov.me/biblioteka/zakoni>

¹⁰⁵ Uredba o visini troškova za tehnički pregled vozila ("Službeni list CG", broj 16/13), internetska stranica MUP-a Crne Gore: www.mup.gov.me/biblioteka/uredbe

Tehnički pregled ne vrši se za novoproduzvana vozila i to tri godine od dana prve registracije.¹⁰⁶

Primjer iznosa naknade za redovan tehnički pregled za putnički automobil u Crnoj Gori
(godina proizvodnje: 2015.; 115 kW; 1600ccm; benzin; Euro 5)

12,00EUR/23,46 KM

Osiguranje od autoodgovornosti

U skladu sa *Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju*¹⁰⁷ vlasnik putničkog automobila prilikom produženja registracije vozila ima obavezu zaključiti ugovor o osiguranju od autoodgovornosti koje pokriva štetu trećim licima nastalu usljed smrti, povrede tijela, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari, osim za štetu na stvarima koje je primio na prevoz. Ovo osiguranje pokriva vlasniku motornog vozila i štetu na stvarima koje je primio na prevoz, ako te stvari služe za ličnu upotrebu lica koja su se nalazila u vozilu.¹⁰⁸

Iako je bila planirana u 2017. godini, liberalizacija premija osiguranja u Crnoj Gori je odgođena do 2021. godine jer su analize Nacionalnog biroa osiguravača o ispunjenosti uslova za liberalizaciju tržišta pokazale da tržište nije spremno te da bi došlo do povećanja troškova osiguranja.¹⁰⁹ Stoga uslove osiguranja i tarife premija i dalje utvrđuju društva za osiguranje, u skladu sa osnovama za izračunavanje premije i premijskim sistemom za obavezno osiguranje u saobraćaju. Ako regulatorni organ utvrdi da uslovi osiguranja, tarife premija i premijski sistem sa tehničkim osnovama za izračunavanje tarife nisu u skladu sa zakonom, aktuarskim načelima i pravilima struke, nalaže društvu za osiguranje da ih uskladi.¹¹⁰

Premija osiguranja koju ugovornik osiguranja plaća sastoji se od:

a) funkcionalne premije:

- tehnička premija (78,74% od bruto premije osiguranja i koristi se za plaćanje šteta, ugovorenih suma osiguranja i za dr. namjene doprinosa za preventivu); i
- doprinos za preventivu (2% od tehničke premije, odnosno 1,57% od bruto premije; koristi se za sprovođenje mjera u cilju sprečavanja i suzbijanja rizika koji ugrožavaju imovinu i lica)

b) premije za pokriće troškova sprovođenja osiguranja-režijski dodatak (25% od tehničke premije, odnosno 19,69% od bruto premije osiguranja i koristi se za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja).

Visinu godišnje premije osiguranja utvrđuje Udruženje-Nacionalni biro osiguravača Crne Gore, važi za cijelu teritoriju Crne Gore i ona trenutno **iznosi 112,68 eura**.¹¹¹ Po isteku svake poslovne godine, Nacionalni biro osiguravača, ima obavezu utvrditi mjerodavni tehnički

¹⁰⁶ Vozačka dozvola i registracija vozila, internetska stranica MUP-a Crne Gore:

<http://www.mup.gov.me/rubrike/izdavanje-dokumenata/85191/VOZAcKA-DOZVOLA-I-REGISTRACIJA-VOZILA.html>

¹⁰⁷ Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju („Službeni list CG“, broj 44/12), internetska stranica Ministarstva finansija Crne Gore:

<http://www.mif.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=111160&rType=2&file=Zakon%20o%20oba veznom%20osiguranju%20u%20saobracaju.doc>

¹⁰⁸ Član 25.

¹⁰⁹ Članak “Bez konkurentnih cijena osiguranja”, 02.05.2017. Portal Vijesti:

<https://www.vijesti.me/vijesti/ekonomija/bez-konkurentnih-cijena-osiguranja>

¹¹⁰ Član 10. Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju

¹¹¹ Tabele premija za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih i priključnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, internetska stranica Udruženje-Nacionalni biro osiguravača Crne Gore:

http://www.nbocg.me/cg/osiguranje_od_ao.html

rezultat za proteklu godinu u vrsti osiguranja autoodgovornosti, te na osnovu njega smanjiti, povećati, ili ostaviti istu osnovnu tehničku premiju u određenim procentima.

Iznos premije zavisi od vrste i namjene vozila, tehničkih karakteristika vozila, osnovne tehničke premije, oblika osiguranja, visine i obima pokrića, nemanja šteta odnosno visine isplaćenih šteta ili broja osiguranih slučajeva (tehničkog rezultata), trajanja osiguranja te drugih faktora.¹¹²

Sistem smanjenja/povećanja premije (bonus - malus) primjenjuje se na osnovu podataka Informacionog centra ili na osnovu polise i potvrde društva za osiguranje koja sadrži podatke o prethodnom trajanju osiguranja i broju šteta koje su prijavljene u tom periodu. Vlasnik motornog vozila, koji prvi put zaključuje osiguranje od autoodgovornosti, a prije toga nije imao vozilo niti osiguranje od autoodgovornosti najmanje jednu godinu prije zaključenja osiguranja, razvrstava se u sedmi premijski razred (PR7), koji je ujedno i osnovni premijski razred i plaća punu 100% premiju utvrđenu tarifnim grupama za odgovarajuću vrstu vozila. Vlasnik motornog vozila koji obnavlja (produžava) osiguranje i po osnovu čijeg osiguranja od autoodgovornosti u prethodnom jednogodišnjem periodu nije prijavljena nijedna šteta, razvrstava se u sljedeći niži premijski razred od onog u koji je bio razvrstan u prethodnoj godini, ali **najviše do prvog premijskog razreda (PR1)** u kojem je procenat premije osiguranja od osnovnog premijskog razreda 70% (**odnosno bonus 30%**). S druge strane, vlasnik motornog vozila kojem je u prethodnom jednogodišnjem periodu prijavljena jedna šteta, razvrstava se u treći viši premijski razred od onog u koji je bio razvrstan u prethodnoj godini, ali najviše do trinaestog premijskog razreda (PR13) u kojem je procenat premije osiguranja od osnovnog premijskog razreda 210%.¹¹³

Primjer premije osiguranja od autoodgovornosti u Crnoj Gori
(godina proizvodnje automobila: 2015.; maksimalni bonus 30%; 115 kW; 1600ccm)

177,20 EUR/346,43 KM

(sa porezom na premiju osiguranja)

Izvor: Informativna ponuda Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore

http://www.nbocg.me/cg/osiguranje_od_ao.html

Zelena karta

U skladu sa *Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju*, lice koje upravlja motornim vozilom osiguranim u Crnoj Gori dužno je posjedovati međunarodnu potvrdu o osiguranju od autoodgovornosti odnosno zelenu kartu.¹¹⁴ Biro zelene karte u Crnoj Gori posluje kao organizaciona jedinica Udruženja - Nacionalni biro osiguravača Crne Gore.¹¹⁵ Skupština Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore odlučuje o cijeni izdavanje zelene karte.¹¹⁶

Cijena izdavanja zelene karte u Crnoj Gori

20,00 EUR/39,16 KM

¹¹² Sistem tarifa premija za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima: internetska stranica Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore:

http://nbocg.me/cg/images/stories/sistem_tarifa_ao_nov15.pdf

¹¹³ Uslovi za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih i priključnih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim licima, internetska stranica Lovćen osiguranja a.d.:

http://www.lo.co.me/wps/wcm/connect/aec708cb-4744-42f1-8bd0-416f95e8fa8c/Uslovi+za+osiguranje+autoodgovornosti.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=aec708cb-4744-42f1-8bd0-416f95e8fa8c

¹¹⁴ Član 34. stav 1. Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju

¹¹⁵ Biro Zelene karte, internetska stranica Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore:

<http://nbocg.me/cg/index.php/onama/89>

¹¹⁶ Informacija Parlamentarnog instituta Skupštine Crne Gore, 22.02.2019.

SPI – Auto-moto savez

Odlukom o utvrđivanju visine posebne naknade za drumska motorna vozila i njihova priključna vozila utvrđena je visina posebne naknade za drumska motorna vozila i njihova priključna vozila u svrhu obezbjeđenja nesmetanog odvijanja saobraćaja i pružanja informativnih usluga korisnicima puta.¹¹⁷

Iznos posebne naknade za SPI za putničke automobile u Crnoj Gori

4,50 EUR/8,80 KM

Porez na upotrebu putničkih motornih vozila

Zakonom o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica propisana je obaveza vlasnika registrovanih putničkih automobila na plaćanje poreza na upotrebu motornih vozila. Porez se plaća godišnje, prilikom registracije vozila, a prema radnoj zapremini motora.

Tabela 15. Iznos poreza na upotrebu putničkih motornih vozila

Zapremina motora	do 1300ccm	preko 1300 – 1600ccm	preko 1600 - 2000ccm	preko 2000 - 2500ccm	preko 2500 - 3000ccm	preko 3000 - 4000ccm	preko 4000 - 5000ccm	preko 5000 ccm
Iznos poreza	25 €/48,88KM	40 €/78,20KM	75 €/146,63KM	220 €/430,10KM	500 €/977,50KM	750 €/1.466,25KM	1.000€/1.955,00KM	1.500€/2.932,50KM

Porez na motorna vozila umanjuje se **5% za svaku navršenu godinu starosti vozila**, s tim što ukupno umanjenje ne može preći **50%** ukupno propisane visine poreza. Porez se ne plaća za određene kategorije vozila, npr. za vozila specijalno prilagođena i opremljena za upotrebu osoba sa invaliditetom.¹¹⁸

Primjer iznosa poreza na upotrebu putničkog automobila u Crnoj Gori
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

Porez	40,00 EUR/ 78,20 KM
Umanjenje	8,00 EUR/15,64KM (20% za 4 god. starosti)
UKUPNO	32,00 EUR/62,56 KM

Naknada za korištenje puteva

Odluku o utvrđivanju visine godišnje naknade za korištenje puteva pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora i priključnih vozila¹¹⁹, donosi Vlada Crne Gore na osnovu Zakona o putevima. Visina ove naknade utvrđuje se prema radnoj zapremini motora.

Tabela 16. Iznos naknade za korištenje puteva

Zapremina motora	do 900 ccm	901-1350 ccm	1351-1800 ccm	1801-2500 ccm	2501-2500 ccm	preko 2500 ccm
Naknada za korištenje puteva	2,5 €/48,90KM	4,10 €/8,20KM	6,10 €/11,93KM	9,00 €/17,60KM	22,00 €/43,00KM	30,00 €/58,66KM

¹¹⁷ Odluka o utvrđivanju visine posebne naknade za drumska motorna vozila i njihova priključna vozila (Službeni list RCG", br. 60/05), internetska stranica MUP CG: <http://www.mup.gov.me/biblioteka/odluke>

¹¹⁸ Zakon o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica („Sl.list RCG“, br. 28/04 i 37/04 i „Sl.list CG“, broj. 86/09), internetska stranica Poreske uprave CG: <http://www.poreskauprava.gov.me/biblioteka/zakoni?pagerIndex=2>

¹¹⁹ Odluka o utvrđivanju visine godišnje naknade za korištenje puteva pri registraciji drumskih motornih vozila, traktora i priključnih vozila ("Sl. listu RCG", br. 60/05), internetska stranica MUP-a CG: <http://www.mup.gov.me/biblioteka/odluke?alphabet=cyr?query=%u0423%u043D%u0435%u0441%u0438%u0442%u0435%20%u043F%u043E%u0458%u0430%u043C%3A&sortDirection=Asc>

Osobe sa 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata, ne plaćaju godišnju naknadu za jedno putničko vozilo koje imaju u svom vlasništvu, odnosno koje koriste na osnovu ugovora o lizingu.¹²⁰

Primjer iznosa naknade za korištenje puteva u Crnoj Gori
(putnički automobil, godina proizvodnje: 2015.; 115 kW; 1600ccm)

6,10 EUR/11,93 KM

Raspodjela prihoda

Sredstva od ove naknade su prihod budžeta jedinice lokalne samouprave koji služi za finansiranje izgradnje i rekonstrukcije, održavanja i zaštite opštinskih puteva (lokalni putevi, te ulice u naseljima).¹²¹

Obrazac saobraćajne dozvole

Prema *Pravilniku o registraciji vozila*, prilikom produženja registracije vlasnik vozila plaća obrazac saobraćajne dozvole koji važi godinu dana.¹²²

Cijena obrasca saobraćajne dozvole za putnički automobil u Crnoj Gori

5,00 EUR/9,78 KM

Naljepnica

Prilikom registracije motornog vozila izdaje se registraciona naljepnica, koja kao i saobraćajna dozvola važi jednu godinu.¹²³

Cijena registracione naljepnice za putnički automobil u Crnoj Gori

2,00 EUR /3,91 KM

Administrativna taksa

Pri registraciji vozila plaća se administrativna taksa za saobraćajnu dozvolu, u skladu sa *Zakonom o administrativnim taksama*¹²⁴. Iznos takse je jedinstven za cijelu Crnu Goru i predstavlja prihod budžeta¹²⁵ Crne Gore.

Administrativna taksa za saobraćajnu dozvolu u Crnoj Gori

5,00 EUR/ 9,78 KM

¹²⁰ Član 22. stav 8. Zakona o putevima ("Službeni list RCG", broj 42/04), internetska stranica Ministarstva saobraćaja i pomorstva: <http://www.msp.gov.me/biblioteka/zakoni>

¹²¹ Član 22. stav 6. – 7.

¹²² Član 30a Pravilnika o registraciji vozila ("Službeni list Crne Gore", br. 010/15, 021/16, 043/16, 042/17, 062/17, 065/17, 053/18), internetska stranica MUP-a CG: <http://www.mup.gov.me/biblioteka/pravilnici>

¹²³ Registracija vozila, Portal e-Uprava Crne Gore:

https://www.euprava.me/usluge/detalji_usluge?generatedServiceId=349

¹²⁴ Član 1. i Tarifni broj 17. Zakona o administrativnim taksama, prečišćeni tekst ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 055/03, 046/04, 081/05, 002/06, Službeni list Crne Gore", br. 022/08, 077/08, 003/09, 040/10, 020/11, 026/11, 056/13, 045/14, 053/16, 037/17), internetska stranica Ministarstva finansija:

<http://www.mif.gov.me/biblioteka/zakoni>

¹²⁵ 16. stav 1

IV. HRVATSKA

Registracija putničkih automobila u Hrvatskoj je uređena nizom zakona (*Zakon o sigurnosti prometa na cestama, Zakon o obveznom osiguranju u prometu, Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Zakon o cestama, Zakon o lokalnim porezima*) te nižih propisa (*Pravilnik o registraciji i označavanju vozila, Pravilnik o tehničkom pregledima vozila, Odluka o visini naknade za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, Pravilnik o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, Pravilnik o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobođanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine, Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, Pravilnik o normativima rada i jedinstvenim elementima vrednovanja rezultata rada u stanicama za tehnički pregled vozila, Uredba o tarifi upravnih pristojbi*).

U skladu sa odredbama *Zakona o sigurnosti prometa na cestama*, putnički automobili smiju učestvovati u saobraćaju na cesti ako su registrovani, ako imaju važeću saobraćajnu dozvolu. te ako se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.¹²⁶ Za produženje važenja registracije, vlasnik putničkog vozila mora platiti naknade i takse za:

- ispitivanje tehničke ispravnosti vozila (uključena naknada za SPI i administrativna taksa),
- osiguranje od autoodgovornosti,
- porez na posjedovanje putničkog vozila,
- stiker/naljepnicu,
- upotrebu javnih cesta,
- zaštitu okoliša,
- administrativne poslove oko produženja važenja saobraćajne dozvole (ovjera saobraćajne dozvole i provjera dokumentacije o uplati propisanih obaveza).

Vlasnici putničkih automobila u Hrvatskoj ne plaćaju naknadu za zaštitu voda, a Zelena karta je besplatna.

Od januara 2018. godina, stupanjem na snagu izmjena *Zakona o sigurnosti prometa na cestama*, postupak registracije vozila u Hrvatskoj je znatno unaprjeđen i pojednostavljen, a za vlasnike vozila olakšan i jeftiniji. Kompletan postupak registracije vozila se obavlja na jednom mjestu - u zakonom ovlaštenim stanicama za tehnički pregled vozila¹²⁷ (prema registracijskom području u kojem vlasnik vozila ima prebivalište, boravište, privremeni ili stalni boravak¹²⁸), tako da odlazak u policijsku upravu više nije potreban. Time se ostvaruju velike finansijske i vremenske uštede Ministarstvu unutrašnjih poslova i građanima.¹²⁹

Stanica za tehnički pregled vozila dužna je voditi propisane evidencije i podatke iz evidencije dostavljati ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove i stručnoj organizaciji, u skladu sa propisima o registraciji i tehničkim pregledima vozila.¹³⁰ Ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove ovlašćuje, na osnovu javnog konkursa, stručnu organizaciju radi obavljanja poslova organizovanja i jedinstvenog provođenja tehničkih pregleda vozila, organizovanja poslova

---

¹²⁶ Član 238. stav 1., član 242. stav 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, prečišćeni tekst zakona, („Narodne novine [67/08](#), [48/10](#), [74/11](#), [80/13](#), [158/13](#), [92/14](#), [64/15](#), [108/17](#)“), internetska stranica Zakon.hr: <https://www.zakon.hr/z/78/Zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama>

¹²⁷ Član 252. stav 1.

¹²⁸ MUP Hrvatske <https://www.mup.hr/gradjani/registracija-vozila>

¹²⁹ „Od danas registraciju vozila obavite na jednom mjestu“, internetska stranica Ministarstva unutrašnjih poslova RH: <https://mup.gov.hr/vijesti-8/od-danas-registraciju-vozila-obavite-na-jednom-mjestu/270243>

¹³⁰ Član 266. stav 1. Zakona o sigurnosti prometa na cestama

registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila i izdavanja probnih tablica kao javne ovlasti.¹³¹

Tehnički pregled

Vlasnici putničkih automobila starih dvije ili više godina, dužni su obaviti redovni godišnji tehnički pregled prilikom produženja važenja registracije svog vozila. Rok važenja redovnog tehničkog pregleda označava se posebnom naljepnicom koji se postavlja na prednjoj strani motornog vozila.¹³² Na tehničkom pregledu utvrđuje se da li vozilo ima ispravne propisane uređaje i opremu, te da li udovoljava propisanim uslovima za učešće u saobraćaju na cesti.¹³³

Naknada za tehnički pregled te druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prema kategorijama vozila, jednaka je na teritoriji Republike Hrvatske. Visinu naknade propisuje ministar nadležan za unutrašnje poslove *Odlukom*¹³⁴ o visini naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila.¹³⁵ Utvrđivanje visine ovih naknada zasniva se na normativima rada i vrijednosti kalkulativne minute rada (svi troškovi rada stanice) koje utvrđuje Centar za vozila Hrvatske, na temelju analize iznosa svih troškova sadržanih u vrijednosti kalkulativne minute, uporedbe s cijenama sličnih usluga i promjena indeksa cijena usluga.¹³⁶

Uz tehnički pregled obavlja se i EKO-test vozila, čija cijena zavisi od vrste motora, te drugi administrativni poslovi oko registracije vozila, kao što su ovjera saobraćajne dozvole i provjera dokumentacije o uplati propisanih obaveza (porez na cestovna motorna vozila, obavezno osiguranje AO, posebne naknada za okoliš, upotrebu javnih cesta, administrativna taksa).

Vrsta ispitivanja motora vozila	Cijena EKO-testa bez PDV-a
<i>Benzinski motori bez katalizatora i bez λ-sonde, odnosno benzinski motori s katalizatorom i bez λ-sonde – BEZ-KAT</i>	53,01 kn/ 13,95 KM
<i>Benzinski motori s regulisanim trokomponentnim katalizatorom - REG-KAT i REG-KAT-OBD</i>	99,56 kn/ 26,20 KM
<i>Dizelski motori</i>	102,58 kn/ 27,00 KM

Dole niže date su cijene redovnog tehničkog pregleda, EKO-testa te ostalih administrativnih usluga koje obavljanju stanice za tehnički pregled, u skladu sa *Odlukom o visini naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila*.

Primjer iznosa cijene redovnog tehničkog pregleda putničkog automobila u Hrvatskoj (godina proizvodnje: 2015.; 115 kW; 1600ccm, benzin, Euro 5)

<i>Tehnički pregled</i>	152,57kn+PDV /40,20KM + PDV
<i>EKO-test: REG KAT</i>	99,56kn+PDV/ 26,20KM + PDV
	252,13kn+PDV/66,40 KM + PDV
UKUPNO	315,16 kn/ 82,94 KM (s PDV)

¹³¹ Član 273. stav 1.

¹³² Član 256. stav 2.-3.

¹³³ Član 255. stav 4.

¹³⁴ Odluka o visini naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prečišćeni tekst ("Narodne novine" br 122/14, 122/16 I 130/17), internetska stranica Centra za vozila Hrvatske: <https://www.cvh.hr/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/odluka-o-visini-naknada-za-tehnicki-pregled-i-druge-poslove-koji-se-obavljaju-u-stanicama-za-tehnicke-preglede-vozila/>

¹³⁵ Član 261. Zakona o sigurnosti prometa na cestama

¹³⁶ Pravilnik o normativima rada i jedinstvenim elementima vrednovanja rezultata rada u stanicama za tehnički pregled vozila, prečišćeni tekst ("Narodne novine", broj 33/09 i 46/1), internetska stranica Centra za vozila Hrvatske: <https://www.cvh.hr/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/pravilnik-o-normativima-rada-i-jedinstvenim-elementima-vrednovanja-rezultata-rada-u-stanicama-za-tehnicki-pregled-vozila/>

Naknada za administrativne poslove oko produženja važenja saobraćajne dozvole u Hrvatskoj

Poslovi koji prethode registraciji/produženju važenja saobraćajne dozvole (provjera dokumentacije o uplati propisanih obaveza)	46,12kn/12,14KM + PDV
Ovjera saobraćajane dozvole	46,12kn/ 12,14KM+ PDV
UKUPNO	92, 24kn/24,28KM +PDV 115,30 kn/30,40 KM (s PDV)

Raspodjela prihoda

Prihod stanica ostvaren od izvršenih usluga tehničkog pregleda i registracije vozila te drugih poslova koji se obavljaju u stanicama raspoređuje se namjenski.¹³⁷

Tabela 17. Raspodjela i namjena sredstava od tehničkog pregleda u Hrvatskoj

Namjena prihoda	% iznos prihoda
Dio naknade za obavljanje poslova tehničkog pregleda i registracije vozila koji pripada stanicama za:	78%
- amortizaciju i dobit od objekta/uređaja, opreme i inventara	17,1%
- održavanje objekta, uređaja, opreme i inventara., zamjena dotrajalih dijelova uređaja, opreme i inventara, otklanjanje posljedica elementarnih nepogoda, troškove primjene mjera zaštite na radu i ostale troškove kojima se osigurava ispravno stanje	11,4%
- energente i komunalije	3,8%
- telefon, poštarinu i slične troškove	4,7%
- telefon, poštarinu i slične troškove	3,8%
- bruto plaće zaposlenih, naknade plaće za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora i sl., troškovi prijevoza na/s posla, obavezno osiguranje, dnevnice i putni troškovi, troškovi zajedničkih službi i uprave i sl.	37,2%
Dio naknade za obavljanje poslova tehničkog pregleda i registracije vozila koji pripada:	22%
- Centru za vozila Hrvatske	8,9%
- Hrvatskom autoklubu	5,1%
- za sobračajnu preventivu	8,0%

Osiguranje od autoodgovornosti

Vlasnik vozila, prilikom registracije vozila, u skladu sa *Zakonom o obveznom osiguranju u prometu*, dužan je sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju upotrebom vozila može nanijeti trećim osobama zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari na teritoriji Hrvatske. Ovim ugovorom pokrivena su i štete zbog smrti, tjelesne ozljede, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari putnika u vozilu kojim je prouzročena šteta te štete nastale od vozila koja se kreću javnim cestama i ostalim površinama na kojima se odvija saobraćaj.¹³⁸

Iako je liberalizacija tržišta ove vrste osiguranja omogućena još 2008. godine, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (Hanfa) nije dopuštala konkuriranje nižim cijenama kako bi se izbjeglo urušavanje tržišta osiguranja koje se ranije dogodilo u nekim državama regije.¹³⁹ Tek 2013. godine, ulaskom Hrvatske u EU, nastupila je potpuna liberalizacija na ovom tržištu, tako da društva za osiguranje sama određuju premije osiguranja, koja zavise od godina starosti vlasnika vozila, bonusa na koji vlasnik vozila ima pravo (maksimalan bonus je

¹³⁷ Član 18. i 19.

¹³⁸ Član 22. Zakona o obveznom osiguranju u prometu, prečišćeni tekst („Narodne novine“ br. 151/05, 36/09, 75/09, 76/13, 152/14) internetska stranica Zakon.hr: <https://www.hanfa.hr/getfile/42106/Zakon%20o%20obveznim%20osiguranjima%20u%20prometu%20-pro%20C4%8Di%20C5%A1%20C4%87eni%20tekst.pdf>

¹³⁹ Članak “Umjesto 1500 kuna, polica auto osiguranja može biti 1155 kuna”, portal “Šibenik.in”, 13.10.2013.: <https://www.sibenik.in/hrvatska/umjesto-1500-kuna-polica-auto-osiguranja-moze-biti-1155-kuna/14814.html>

50%, i to nakon uzastopnih 9 godina bez štete¹⁴⁰) te registracionog područja (zone rizika) u kojoj vlasnik vozila ima prebivalište, a i dodatnih popusta za npr. plaćanje u gotovini ili određenim bankovnim karticama. Zbog toga se cijene ove vrste osiguranja razlikuju od jedne do druge osiguravajuće kuće. Uloga Hanfa-e, pored nadzora zakonitosti poslovanja, je da osigura da tarife pojedinog osiguravajućeg društva budu takve da omogućuje da ono uredno izvršava svoje obaveze, odnosno da uredno isplaćuje štete.¹⁴¹

Prosječna premija autoosiguranja u Hrvatskoj iznosi 200eura.¹⁴² U tabeli su date informativne cijene osiguranja od autoodgovornosti Generali osiguranja u tri grada koja se nalaze u tri različite zone rizika.¹⁴³

Primjer premije osiguranja od autoodgovornosti u Hrvatskoj
(godina proizvodnje automobila: 2015., 115 kW, 1600ccm, maksimalni bonus 50%, vlasnik vozila 45 g. starosti)

Zagreb	2.345,71 kn/ 617,35 KM
Split	1.930,62 kn / 508,11 KM
Osijek	1.799,06 kn / 473,48 KM

Na ove iznose daje se popust za jednokratno plaćanje u rasponu od 90kn do 120kn

Izvor: Informativna ponuda Generali osiguranje

Porez na cestovna motorna vozila

Zakonom o lokalnim porezima jedinstveno se uređuje sistem utvrđivanja i naplate lokalnog poreza na cestovna motorna kao izvora finansiranja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u cijeloj Hrvatskoj.¹⁴⁴ Ovaj porez, vlasnici putničkih automobila, plaćaju jednom godišnje prilikom registracije odnosno ovjere produženja važenja saboračajne dozvole i to prema snazi motora (kW) i godinama starosti vozila. Za vozila preko 10 godina starosti, porez se ne naplaćuje.¹⁴⁵

Tabela 18. Iznos poreza na cestovna motorna vozila (u HRK)

Snaga motora		Iznos poreza u HRK		
preko kw	do kw	do 2 godine starosti	od 2 do 5 godina starosti	od 5 do 10 godina starosti
	55	300	250	200
55	70	400	350	250
70	100	600	500	400
100	130	900	700	600
130		1.500	1.200	1.000

¹⁴⁰ Osiguranje od automobilske odgovornosti, internetska stranica "Izvor osiguranje":

<https://www.izvorosiguranje.hr/osiguranje-od-automobilske-odgovornosti.aspx?page=2>

¹⁴¹ Članak "Napokon počeo rat cijenama na tržištu obveznog autoosiguranja", portal "Poslovni dnevnik", 17.09.2013.:

<http://www.poslovni.hr/trzista/napokon-poceo-rat-cijenama-na-trzistu-obveznog-autoosiguranja-252209>

¹⁴² Isto

¹⁴³ Informativna ponuda Generali osiguranje: <http://www.generali.hr/osiguranja/fizicke-osobe/auto-osiguranje/obvezno-osiguranje-od-autoodgovornosti>

¹⁴⁴ Član 1. Zakona o lokalnim porezima, redakcijski prečišćeni tekst (Narodne novine " br. 115/16, 101/17), internetska stranica Porezne uprave: https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/ layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1621

¹⁴⁵ Član 11. stav 1. i 3.

Primjer iznosa poreza na upotrebu putničkog automobila u Hrvatskoj
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

700,00 kn/184,23 KM

Porez na cestovna motorna vozila ne plaćaju osobe koje su u cijelosti bile oslobođene plaćanja carine i poreza na dodanu vrijednost pri kupovini vozila.¹⁴⁶

Raspodjela prihoda

Porez na cestovna motorna vozila je prihod jedinice područne (regionalne) samouprave prema sjedištu ili prebivalištu vlasnika cestovnog motornog vozila.¹⁴⁷

Zelena karta

Zelenu kartu, kao dokaz o ugovorenom osiguranju od automobilske odgovornosti, izdaje osiguravajuće društvo uz polis obaveznog osiguranja od automobilske odgovornosti. Izdavanje zelene karte je besplatno.¹⁴⁸

Zelena karta u Hrvatskoj

- BESPLATNO -

Posebna naknada za okoliš

Posebna naknada za okoliš obračunava se i plaća jednom godišnje prilikom registracije vozila, odnosno produženja važenja saobraćajne dozvole. Način i rokovi obračunavanja i plaćanja ove naknade propisani su *Pravilnikom o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon*¹⁴⁹, a na osnovu *Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost*¹⁵⁰ te *Uredbom o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon*. Iznos ove naknade izračunava se množenjem korektivnog koeficijenta s jediničnom naknadom za pojedinu vrstu vozila.¹⁵¹

Naplatu naknade, na temelju rješenja Fonda za zaštitu okoliša, obavlja pravna osoba u čijem sastavu posluje stanica za tehnički pregled vozila.¹⁵²

Primjer iznosa posebne naknade za okoliš u Hrvatskoj
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

68,25 kn/19,96 KM

Izvor: Informativna ponuda Hrvatskog autokluba: <https://www.hak.hr/vozila/tehnicki-pregledi/kalkulator/>

¹⁴⁶ Član 12. stav 2.

¹⁴⁷ Član 13. stav 1.

¹⁴⁸ Zahtjev za izdavanje zelene karte, internetska stranica GRAWE osiguranja Hrvatska:

<https://www.grawe.hr/zahtjev-za-izdavanje-zelene-karte/>

¹⁴⁹ Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, a na osnovu Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ("Narodne novine", br 156/14):

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_156_2950.html

¹⁵⁰ Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ("Narodne novine", br. 107/03 i 144/12), internetska stranica Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost:

http://www.fzoeu.hr/hr/propisi/opci_akti_fonda/

¹⁵¹ Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, ("Narodne novine", broj 114/14 i 147/14):

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_147_2758.html

¹⁵² Član 2. stav 2. Pravilnika o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon, a na osnovu Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Raspodjela prihoda

Prikupljena sredstava od ove posebne naknade koriste se za finansiranje zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u skladu sa *Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost*.¹⁵³

Godišnja naknada za upotrebu javnih cesta

Visina godišnje naknade za upotrebu javnih cesta koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila utvrđena je *Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila*.¹⁵⁴ Godišnja naknada se izračunava množenjem osnovne naknade (215,00 kn) sa korektivnim koeficijentom koji zavisi od kategorizacije vozila i zapremine motora.¹⁵⁵

Primjer iznosa godišnje naknade za upotrebu javnih cesta u Hrvatskoj
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

347,10 kn/91,35 KM

Izvor: Informativna ponuda Hrvatskog autokluba: <https://www.hak.hr/vozila/tehnicki-pregledi/kalkulator/>

Pravo na oslobađanje plaćanja naknade, u skladu s *Pravilnikom o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine* imaju osobe s 80% ili više procenata tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više procenata; te osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 80% ili više procenata, hrvatski ratni vojni invalidi sa 100% tjelesnog oštećenja te osobe kojima je utvrđeno tjelesno oštećenje osjetila vida od 100%. Ove osobe mogu ostvariti ovo pravo samo za jedan osobni automobil koji imaju u svom vlasništvu, u jednoj kalendarskoj godini.¹⁵⁶

Raspodjela prihoda

Godišnja naknada naplaćena za motorna i priključna vozila čiji vlasnici imaju prebivalište odnosno sjedište na području pojedine županije odnosno Grada Zagreba, prihod je županijske uprave za ceste te županije odnosno proračuna Grada Zagreba.¹⁵⁷ Godišnja naknada plaća se u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje direktno na račun županijske uprave za ceste odnosno u budžet Grada Zagreba. Stanice za tehnički pregled vozila i županijske uprave za ceste, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba, dužni su, sklopiti ugovor o raspoređivanju naplaćenih sredstava godišnje naknade, izdavanju potvrda o obračunatoj godišnjoj naknadi i obavljanju drugih poslova koji su s tim povezani.¹⁵⁸

SPI (HAK)

Hrvatskom autoklubu – HAK, u skladu sa odredbama *Pravilnika o normativima rada i jedinstvenim elementima vrednovanja rezultata rada u stanicama za tehnički pregled vozila*

¹⁵³ Član 12. stav 1. tačka 4. Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

¹⁵⁴ Član 1. i 2. stav 1 – 2 Pravilnika o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, prečišćeni tekst ("Narodne novine", br 96/15 i 98/15), internetska stranica Centra za vozila Hrvatske: <https://www.cvh.hr/media/1429/pravilnik-o-visini-cestarine-2015.pdf>

¹⁵⁵ Član 3. - 4.

¹⁵⁶ Član 2., stav 1-2. i član 3. Pravilnika o postupku i načinu ostvarivanja prava na oslobađanje plaćanja je plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine ("Narodne novine", br 136/11), internetska stranica Centra za vozila Hrvatske:

https://www.cvh.hr/media/1427/pravilnik_o_oslobadjanju_od_cestarine_novi.pdf

¹⁵⁷ Član 2. stav 3. Pravilnika o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila

¹⁵⁸ Član 6.

pripada 5,1% od naknade koju naplaćuju stanice tehnički pregled vozila na ime obavljanja poslova jedinstvenoga sistema tehničkih pregleda i registracije vozila.¹⁵⁹

Naljepnica

Naljepnice koja se izdaje nakon obavljenog tehničkog pregleda iznosi oko 12,00kn.¹⁶⁰

Cijena izdavanja naljepnice u Hrvatskoj

11,68 kn/3,08 KM

Administrativna taksa

Uredbom o tarifi upravnih pristojbi propisana je taksa za produženje važnosti saobraćajne dozvole.¹⁶¹ Vlasnik vozila nije dužan platiti administrativnu taksu kada za to plaća naknadu u stanici za tehnički pregled prilikom obavljanja tehničkog pregleda i registracije vozila.¹⁶²

Iznos administrativne takse za produženje važnosti saobraćajne dozvole u Hrvatskoj

5,00 kn/1,32 KM

V. SRBIJA

Registracija motornih vozila u Srbiji uređena je *Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima, Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju, Zakonom o porezu na upotrebu državnje i nošenje dobara, te Zakonom o finansiranju lokalnih samouprava*, kao i nižim propisima kao što su *Pravilnik o registraciji motornih i priključnih vozila, Pravilnik o tehničkom pregledu vozila, Odluka o osnovnim kriterijumima bonus-malus sistema, podacima za primjenu tog sistema i najvišem bonusu, Uredba o visini naknada za usluge koje pruža ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, te Iznosi naknada koji su utvrđeni uredbom o izmjeni uredbe o visini naknada za usluge koje pruža Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije*.

Registrovano vozilo, prema *Zakonu o bezbjednosti saobraćaja na putevima*¹⁶³, je vozilo koje je upisano u jedinstveni registar vozila i za koje je izdata saobraćajna dozvola, registarske tablice i registraciona naljepnica.

U skladu s *Pravilnikom o registraciji motornih i priključnih vozila*, registracija vozila se vrši upisom propisanih podataka u jedinstveni registar vozila, koji se vodi u jedinstvenom informacionom sistemu Ministarstva unutrašnjih poslova. Produženje registracije vozila, prema prebivalištu vlasnika vozila, vrši se po isteku godinu dana od dana izvršenog upisa u registar, a pravo učešća vozila u saobraćaju za svaku narednu godinu imaju tehnički ispravna vozila za koja je izdata registracione naljepnice, sa rokom važenja od jedne godine.¹⁶⁴

¹⁵⁹ Član 1. tačka 6. Pravilnika o normativima rada i jedinstvenim elementima vrednovanja rezultata rada u stanicama za tehnički pregled vozila

¹⁶⁰ Izvor: Informacija iz Stanice za tehnički pregled u Zagrebu

¹⁶¹ Član 1. stav 1. i Tarifni broj 13. stav 2, Uredbe o tarifi upravnih pristojbi ("Narodne novine", br 8/17, 37/17 i 129/17 i 18/19): <https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=UREDBU++O+TARIFI+UPRAVNIH+PRISTOJBI&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da>

¹⁶² Član 253. Zakona o sigurnosti prometa na cestama

¹⁶³ Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima, prečišćeni tekst, ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - odluka US, 55/2014, 96/2015 - dr. zakon, 9/2016 - odluka US, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - dr. zakon i 87/2018), internetska stranica Paragraf.rs:

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_bezbednosti_saobracaja_na_putevima.html

¹⁶⁴ Član 2. stav 1.; član 3. stav 2.; član 10. stav 1. Pravilnika o registraciji motornih i priključnih vozila, prečišćeni tekst ("Sl.glasnik RS", br. 69/2010, 101/2010, 53/2011, 22/2012, 121/2012, 42/2014, 108/2014,

Prilikom produženja registracije vozila, vlasnik vozila mora priložiti dokaze o plaćenim naknadama i taksama za:¹⁶⁵

- obavljen tehnički pregled,
- obavezno osiguranje vozila,
- porez na upotrebu motornog vozila,
- registracionu naljepnicu,
- komunalne takse, ako su propisane odlukama lokalnih jedinica.¹⁶⁶

Vlasnici putničkih automobila u Srbiji ne plaćaju naknadu za zaštitu voda te za Službu pomoći i informacija. Takođe, Vlada Republike Srbije je 2012. godine, ukinula¹⁶⁷ naknadu za zagađivanje životne sredine za vozila na motorni pogon i naknadu za korišćenje puteva. Zeleni karton je opcionalan, jer je potreban samo za putovanje u manji broj država, budući da je Srbija članica Podсистema registarske oznake.

Tehnički pregled

Vlasnici putničkih automobila prije upisa u jedinstveni registar vozila i izdavanja registracione naljepnice, moraju obaviti redovni godišnji tehnički pregled vozila. Novoprodučeno vozilo koje je prvi put registrovano u Republici Srbiji, prvom redovnom godišnjem tehničkom pregledu podvrgava se najkasnije nakon dvije godine od dana prve registracije.¹⁶⁸

Najnižu i najvišu cijenu redovnog godišnjeg tehničkog pregleda vozila određuje Vlada Srbije, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, a po pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za trgovinu.¹⁶⁹

Ukupna cijena redovnog godišnjeg tehničkog pregleda obuhvata i troškove pravnog lica za plaćanje usluga Agenciji za bezbjednost saobraćaja za analizu, praćenje i unaprjeđenje bezbjednosti saobraćaja, u pogledu održavanja i unaprjeđenja centralnog informacionog sistema. Pravno lice ne može odrediti nižu ili višu cijenu za vršenje redovnog godišnjeg tehničkog pregleda vozila od cijene koju je odredila Vlada.¹⁷⁰

Međutim, prema dostupnim informacijama iz dnevnih novina u Srbiji, Vlada Srbije još uvijek **nije donijela Odluku o najnižoj i najvišoj cijeni tehničkog pregleda**, tako da stanice tehničkog pregleda međusobno dogovaraju cijenu tehničkog pregleda, koje su od donošenja *Pravilnika o tehničkom pregledu vozila* znatno povećane s obzirom na nove zahtjeve koji se moraju ispuniti tokom pregleda vozila (detaljniji pregled vozila u trajanju od najmanje 30 min, EKO-test, fotografisanje vozila, itd.)¹⁷¹ Do donošenja novog Pravilnika cijena tehničkog pregleda je bila jedinstvena u iznosu od 1.000 din/16,52 KM¹⁷², dok se sada cijene razlikuju i kreću od 3.000

65/2015, 95/2015, 71/2017, 44/2018 - dr. zakon i 63/2018), internetska stranica Paragraf.rs:

https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik_o_registraciji_motornih_i_prikljucnih_vozila.html

¹⁶⁵ Član 270. stav 4. Zakona o bezbjednosti saobraćaja

¹⁶⁶ Internetska stranica Henex d.o.o.: <https://registracijavozila.net/registracija-vozila-nalepnica/>

¹⁶⁷ Izvor: Spisak naknada koje su ukinute na sjednici Vlade Republike Srbije održanoj 14.09.2012. godine, internetska stranica Ministarstva finansija:

http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/dokumenti/2013/Spisak%20naknada%2014_9_2012_.pdf

¹⁶⁸ Član 264. stav 2 i 3. Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima, prečišćeni tekst ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 - odluka US, 55/2014, 96/2015 - dr. zakon, 9/2016 - odluka US, 24/2018, 41/2018, 41/2018 - dr. zakon i 87/2018), internetska stranica Paragraf.rs:

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_bezbednosti_saobracaja_na_putevima.html

¹⁶⁹ Član 264. stav 7.

¹⁷⁰ Član 264. stav 1-2., 6-8. Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima

¹⁷¹ Članak "Tehnički pregled izašao na 5.000!", 27.12.2018. portal Novosti.rs:

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:768366-Tehnicky-pregled-izasao-na-5000>

¹⁷² Članak "Od danas važi novi Pravilnik o registraciji vozila" 05.07.2018., portal RTV Kragujevac:

<https://rtk.co.rs/od-danas-vazi-novi-pravilnik-o-registraciji-vozila/>

din/**49,56 KM** u Beogradu, preko 4.800 din/**79,30 KM** u Novom Sadu, do 5.000 din/**82,60 KM** u Čačku i 6.000 din/**99,00 KM** u Užicu.¹⁷³

Primjer iznosa naknade za redovan tehnički pregled za putnički automobil u Srbiji
(godina proizvodnje: 2015.; 115 kW; 1600ccm, četverotaktni motor, Euro 5)

Beograd	3.000 din/ 49,56 KM
Novi Sad	4.800 din/ 79,30 KM
Čačak	5.000 din/ 82,60 KM

Kako bi se ove cijene približno ujednačile, Udruženja tehničkih pregleda Srbije su dale svoj prijedlog najniže i najviše cijene tehničkog pregleda: 3.000 din/**49,56 KM** i 4.700 din/**77,64 KM**, ali ove cijene još nisu odobrene.¹⁷⁴

Osiguranje od autoodgovornosti

Zakonom o obaveznom osiguranju u saobraćaju uređeno je obavezno osiguranje u saobraćaju, osnovan Garantni fond, uređena njegova nadležnost i način finansiranja i povjerena javna ovlaštenja Udruženju osiguravača Srbije.

Vlasnik motornog vozila dužan je da zaključi ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu koju upotrebom motornog vozila pričinu trećim licima usljed smrti, povrede tijela, narušavanja zdravlja, uništenja ili oštećenja stvari, osim za štete na stvarima koje je primio na prevoz. Ovo osiguranje pokriva i štete na stvarima koje su primljene na prevoz, ukoliko te stvari služe za ličnu upotrebu lica koja su se nalazila u vozilu.¹⁷⁵

Ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, polisa osiguranja, jednoobrazan je za teritoriju Republike Srbije, a njenu sadržinu i način vođenja evidencije preuzetih polisa propisuje Narodna banka Srbije.¹⁷⁶ Osiguranje od autoodgovornosti pokriva štete nastale na teritoriji država članica Evropske unije i teritoriji država članica Sistema međunarodne karte osiguranja ili država čiji je nacionalni biro osiguranja potpisnik Multilateralnog sporazuma, bez plaćanja dodatne premije osiguranja.¹⁷⁷

Društva za osiguranje koja obavljaju poslove osiguranja od autoodgovornosti moraju primjenjivati zajedničke uslove osiguranja, premijski sistem sa jedinstvenim osnovama premije osiguranja za te poslove i minimalnu tarifu, koji sadrže i bonus-malus sistem, a na koje je svoju prethodnu saglasnost dala Narodna banka Srbije.¹⁷⁸

Odlukom o osnovnim kriterijumima bonus-malus sistema, podacima za primjenu tog sistema i najvišem bonusu, koju donosi Narodna banka Srbije, uređeno je utvrđivanje visine premije primjenom bonus-malus sistema koji se dobiva množenjem osnovnog (četvrtog) premijskog stepena i koeficijenta premijskog stepena. Ako je osiguranje od autoodgovornosti za vozilo zaključeno na period od najmanje godinu dana, a u prethodnom periodu nije bilo prijavljenih

¹⁷³ Članak "Otkrivamo: Novi cenovnik za tehnički pregled vozila, udarac po džepu vozača", 10.11.2018. portal Blic.rs: <https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/otkrivamo-novi-cenovnik-za-tehnicki-pregled-vozila-udarac-po-dzepu-vozac/kzqvw4>

¹⁷⁴ Članak "Nove cene: Tehnički pregledi će od 5. jula biti detaljniji, a evo koliko će koštati", 13.06.2018. portal Blic.rs: <https://www.blic.rs/biznis/nove-cene-tehnicki-pregledi-ce-od-5-jula-biti-detalniji-a-evo-koliko-ce-kostati/188gsh3>

¹⁷⁵ Član 18. stav 1-2. Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju ("Sl. Glasnik RS", br. 51/2009, 78/2011, 101/2011, 93/2012 i 7/2013 - odluka US), internetska stranica Narodne banke Srbije: https://nbs.rs/internet/latinica/20/zakoni/osig_obavezno_osiguranje_u_saobracaju.pdf

¹⁷⁶ Član 19. stav 1.-2.

¹⁷⁷ Član 33.

¹⁷⁸ Član 108.

šteta, odnosno ako prekid ovog osiguranja nije trajao duže od tri godine, i nije bilo prijavljenih šteta-osiguraniku se za sljedeći period tog osiguranja odobrava jedan premijski stepen niže od premijskog stepena po prethodnoj polisi, a **najviše do prvog premijskog stepena (maksimalni bonus 15%)**. U slučaju da je u prethodnom periodu bilo prijavljenih šteta bez obzira na trajanje osiguranja od autoodgovornosti po kom su prijavljene štete – za svaku prijavljenu štetu u tom periodu osiguranik se pomjera za tri premijska stepena više (malus) od premijskog stepena po prethodnoj polisi koja je bila zaključena na period od najmanje godinu dana, a **najviše do dvanaestog premijskog stepena.**¹⁷⁹

Primjer premije osiguranja od autoodgovornosti u Srbiji
(godina proizvodnje automobila: 2015.; maksimalni bonus 15%;115 kW)

19.267,80 din/**318,30 KM**

(sa porezom na premiju osiguranja)

Izvor: Informativna ponuda Automoto saveza Srbije: <https://registracija-vozila.rs/kalkulator-amso>

Raspodjela sredstava

Društva za osiguranje su dužna da 1,2% bruto premije osiguranja od autoodgovornosti izdvoje kao dio preventive i da je kvartalno uplaćuju na poseban račun za uvođenje, funkcionisanje i unapređenje sistema za praćenje, kontrolu i regulisanje saobraćaja - video nadzor nad putevima, u roku od pet godina. Ova sredstva se koriste u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima.¹⁸⁰

Zelena karta

Potpisivanjem Multilateralnog garantnog sporazuma, Srbija je 2011. godine, postala članica tzv. Podсистema registarske oznake, što omogućava vlasnicima motornih vozila iz Srbije da putuju u 32 zemlje (države EU, Švajcarska, Lihtenštajn, Andora, Island i Norveška) bez obaveze posjedovanja Zelene karte.

Međutim, za putovanje u preostale članica Sistema zelene karte (Rusija, Belorusija, Ukrajina, Moldavija, Turska, Izrael, Iran, Makedonija, Albanija, BiH, Tunis, Maroko i Azerbejdžan) neophodno je posjedovanje Zelene karte, a njena cijena se kreće od 2.000,00 din/33,00 KM do 3.000,00 din/49,50 KM, zavisno od osiguravajuće kuće.¹⁸¹ Sa Nacionalnim biroom Crne Gore 2012. godine potpisan je bilateralni sporazum kojim se nastavlja sa prethodnom praksom uređenja međusobnih odnosa na osnovu registarske oznake, te Zelena karta nije potrebna.¹⁸²

Primjer cijene izdavanja Zelene karte u Srbiji

2.910,00 din/**48,00 KM**

Izvor: Informativna ponuda Automoto saveza <https://registracija-vozila.rs/2013-07-22-08-12-58/poredjenje-cena-osiguranja>

Porez na upotrebu motornih vozila

Godišnji porez na upotrebu motornih vozila, u skladu sa *Zakonom o porezu na upotrebu državne i nošenje dobara*, plaćaju vlasnici putničkih automobila prilikom izdavanja saobraćajne dozvole, odnosno registracione naljepnice, osim kod privremene registracije koja se vrši na period kraći od jedne godine.¹⁸³ Porez se plaća prema radnoj zapremini motora.

¹⁷⁹ Odluka o osnovnim kriterijumima bonus-malus sistema, podacima za primjenu tog sistema i najvišem bonusu, internetska stranica Narodne banke Srbije:

https://www.nbs.rs/internet/latinica/20/osg/bonus_malus_sistem.pdf

¹⁸⁰ Član 45. stav 3.-5. Zakona o obaveznom osiguranju u saobraćaju

¹⁸¹ Izvor: <https://registracija-vozila.rs/2013-07-22-09-05-09/zeleni-karton-za-prelazak-vozilom-preko-granice>

¹⁸² Izvor: Udruženje osiguravača Srbije: <http://uos.rs/lat/zelena-karta/>

¹⁸³ Član 2. Zakona o porezu na upotrebu držanje i nošenje dobara, prečišćeni tekst (Sl. glasnik RS", br. 26/2001, 80/2002, 43/2004, 31/2009, 101/2010, 24/2011, 100/2011 - usklađeni din. izn., 120/2012 - usklađeni din. izn.,

Tabela 19. Iznos poreza na upotrebu motornih vozila u Srbiji

<i>Zapremina motora</i>	do 1150 ccm	preko 1150 - 1300 ccm	preko 1300 - 1600 ccm	preko 1600 - 2000 ccm	preko 2000 - 2500 ccm	preko 2500 - 3000 ccm	preko 3000 ccm
<i>Iznos poreza</i>	1.290din / 21,31KM	2.530 din/ 42,80KM	5.570 din/ 92,02KM	11.420din/ 188,66KM	56.430din/ 932,22KM	114.350din/ 1.889KM	236.340din/ 3.904,34KM

Iznos poreza na upotrebu motornih vozila umanjuje se za motorna vozila preko navršenih pet godina starosti, i to za 15% za motorna vozila preko pet do osam navršenih godina starosti; 25% za motorna vozila preko osam do 10 navršenih godina starosti; te 40% za motorna vozila preko 10 navršenih godina starosti. Za motorna vozila starosti 20 i više godina, ovaj porez iznosi 20% od propisanog iznosa poreza na upotrebu motornih vozila.¹⁸⁴

Tabela 20. Iznos poreza za putničke automobile u Srbiji sa umanjnjem (u RSD)

God. proizvodnje vozila	2019-2014.	2013-2011.	2010-2009.	2008-2000.	1999. i starija
Radna zapremina u ccm	<i>porez bez umanjnja</i>	<i>umanjenje 15%</i>	<i>umanjenje 25%</i>	<i>umanjenje 40%</i>	<i>20% propisanog iznosa</i>
od 1150	1.290	1.096	967	774	258
preko 1150-1300	2.530	2.150	1.897	1.518	506
preko 1300-1600	5.570	4.734	4.177	3.342	1.114
preko 1600-2000	11.420	9.707	8.565	6.852	2.284
preko 2000-2500	56.430	47.965	42.322	33.858	11.286
preko 2500-3000	114.350	97.197	85.762	68.610	22.870
preko 3000	236.340	200.889	177.255	141.804	47.268

Plaćanja ovog poreza na jedno vozilo, u jednoj godini oslobođene su: osobe sa invaliditetom sa 80 ili više procenata tjelesnog oštećenja; osobe sa invaliditetom kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta nogu od 60 ili više; zakonski zastupnici višestruko ometene dece koja su u otvorenoj zaštiti, odnosno o kojima roditelji neposredno brinu, uz predočenje dokaza o ispunjenju propisanih uslova.¹⁸⁵

Primjer iznosa poreza na upotrebu putničkog automobila u Srbiji
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

5.570,00 din/92,00 KM

Raspodjela prihoda

Porez se uplaćuje na račun Budžeta Republike Srbije.

Komunalna taksa

Komunalna taksa je lokalna naknada koja se plaća prilikom registracije vozila na ime držanja motornih, drumskih i priključnih vozila. Svaka lokalna zajednica samostalno odlučuje o uvođenju ove takse te o njenom iznosu, koji zavisi od zapremine motora vozila.¹⁸⁶

113/2013 - usklađeni din.izn., 68/2014 - dr. zakon, 140/2014 - usklađeni din. izn., 109/2015 - usklađeni din. izn., 112/2015, 105/2016 - usklađeni din.izn., 119/2017 - usklađeni din. izn. i 104/2018 - usklađeni din. izn.), internetska stranica Paragraf.rs:

https://www.paragraf.rs/propisi_download/zakon_o_porezima_na_upotrebu_drzanje_i_nosenje_dobara.pdf

¹⁸⁴ Član 4.

¹⁸⁵ Član 5

¹⁸⁶ Član 15. tačka 3. Zakona o finansiranju lokalnih samouprava, prečišćen tekst ("Sl. glasnik RS", br. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013 - usklađeni din. izn., 125/2014 - usklađeni din. izn., 95/2015 - usklađeni din. izn., 83/2016, 91/2016 - usklađeni din. izn., 104/2016 - dr. zakon, 96/2017 - usklađeni din. izn., 89/2018 - usklađeni din. izn. i 95/2018 - dr. zakon), internetska stranica Paragraf.rs:

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_finansiranju_lokalne_samouprave.html

Iako se iznos ove takse razlikuje od jednog do drugog grada/opštine u Srbiji, *Zakonom o finansiranju lokalnih samouprava* ograničeni su najviši iznosi lokalnih komunalnih taksi, koji se godišnje usklađuju sa godišnjim indeksom potrošačkih cijena.¹⁸⁷

Tabela 21. Najviši iznosi komunalne takse za putnička vozila u Srbiji

Zapremina motora	do 1.150ccm	preko 1.150ccm do 1.300ccm	preko 1.300ccm do 1.600ccm	preko 1.600ccm do 2.000ccm	preko 2.000ccm do 3.000ccm	preko 3.000ccm
Iznos	do 500din/ 8,26KM	do 1.000 din/ 16,52KM	do 1.500 din/ 24,78KM	do 2.000 din/ 33,00KM	do 3.000 din/ 49,56KM	do 5.000din/ 82.60KM

Primjer iznosa komunalne takse za registraciju za putničke automobile u Srbiji
(godina proizvodnje: 2015., 115 kW, 1600ccm)

Novi Beograd	1.720,00 din / 28,41 KM
Novi Sad	1.570,00 din / 25,94 KM
Čačak	1.165,00 din / 27,25 KM

Izvor: Informativna ponuda Automoto saveza Srbije
<https://registracija-vozila.rs/kalkulator-amso>

Plaćanja ove takse oslobođene su određene kategorije osoba. Na primjer, na teritoriji grada Beograda to su osobe sa invaliditetom sa 80 ili više procenata, na jedno vozilo, koje se na njeno ime prvo registruje u jednoj godini; osobe sa invaliditetom kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta nogu od 60 ili više procenata, na jedno vozilo, koje se na njeno ime prvo registruje u jednoj godini; roditelji višestruko ometene dece koja su u otvorenoj zaštiti, odnosno o kojima roditelji neposredno brinu, na jedno vozilo, koje se na njihovo ime, odnosno na ime jednog od njih, prvo registruje u jednoj godini; te organizacije osoba sa invaliditetom osnovane sa ciljem pružanja pomoći licima sa invaliditetom, koje su registrovane u skladu sa zakonom – za vozila prilagođena isključivo za prevoz njihovih članova.¹⁸⁸

Raspodjela prihoda

Naknada se uplaćuje na račun Uprave javnih prihoda grada odnosno organizacione jedinice Gradske uprave grada, odnosno uprave gradske opštine. Prihod ove takse, kao i ostali prihodi jedinice lokalne samouprave, su opšti prihod budžeta jedinice lokalne samouprave i mogu se koristiti za bilo koju namjenu, u skladu sa zakonom i odlukom o budžetu jedinice lokalne samouprave, osim onih prihoda čiji je namjenski karakter utvrđen zakonom.¹⁸⁹

Naljepnica

Za vozilo koje je upisano u jedinstveni registar vozila, Ministarstvo unutrašnjih poslova, izdaje vlasniku vozila registracionu naljepnicu s rokom važenja od jedne godine.¹⁹⁰

Cijena naljepnice je utvrđena *Iznosom naknada koji su utvrđeni uredbom o izmjeni uredbe o visini naknada za usluge koje pruža Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije*.¹⁹¹

¹⁸⁷ Član 15v stav 1. tačka 3. i član 2.

¹⁸⁸ Odluka o lokalnim komunalnim taksama na teritoriji grada Beograda, internetska stranica Službenog lista Grada Beograda:

http://www.sllistbeograd.rs/lat/pretraga/?q=odluka+o+lokalnim+komunalnim+taksama&sb.x=26&sb.y=9&p=0&st=s&page_language=lat&asd=&asm=&asy=&aed=&aem=&aev=&atd=&atb=

¹⁸⁹ Član 4. Zakona o finansiranju lokalnih samouprava

¹⁹⁰ Član 17. stav 1. Pravilnika o registraciji motornih i priključnih vozila

¹⁹¹ Iznosi naknada koji su utvrđeni uredbom o izmjeni uredbe o visini naknada za usluge koje pruža Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, internetska stranica MUP-a RS: http://mup.gov.rs/wps/wcm/connect/c6f58e33-e62f-4a9f-bb41-ad30b027f08c/Visina_naknade_MUP-a_lat.pdf?MOD=AJPERES&CVID=kTXD5O8&CVID=kTXD5O8&CVID=kTXD5O8

Cijena izdavanja registracione naljepnice u Srbiji

440,00 din/7,27 KM

Ministarstvo unutrašnjih poslova može, na zahtjev zainteresovanog pravnog lica, ovlastiti pravno lice ovlašćeno za vršenje tehničkog pregleda vozila da izdaje registracione naljepnice za vozila koja su već upisana u jedinstveni registar vozila odnosno samo u slučaju produženja registracije vozila (a ne za prvu registraciju, promjenu vlasnika vozila i sl.). Ovlašćeno pravno lice preuzima registracione naljepnice od teritorijalno nadležne organizacione jedinice MUP-a te vodi evidenciju o vozilima za koje izdaje registracione naljepnice, a te podatke dostavlja MUP-u na dnevnoj osnovi.¹⁹²

U cilju olakšanog pristupa ovoj vrsti usluge, vlasnici vozila mogu elektronski zakazati termin za dobivanje ove usluge u ovlaštenom tehničkom servisu, putem portala [E-uprava Republike Srbije](#).

Raspodjela sredstava

Sredstva za naljepnice se uplaćuju i raspoređuju na sljedeći način:

Na račun Zavoda za izradu novčanica i kovanog novca	236,00 din/ 3,89 KM
Na račun MUP-a	204,00 din/ 3,37 KM

VI. IZVORI INFORMACIJA

Sljedećim izvorima informacija pristupljeno u periodu januar-februar 2019. godine:

Bosna i Hercegovina

Ministarstvo komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine

http://www.mkt.gov.ba/dokumenti/transport/sigurnost_prometa_na_cestama/zakoni/podzakoni/default.aspx?id=6509&langTag=bs-BA

Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka - IDEEA

https://www.iddeea.gov.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=363&Itemid=60&lang=bs

https://www.iddeea.gov.ba/images/stories/PDF/laws/bylaws/bosanski/pravilnik%20o%20izmjeni%20i%20dopuni%20pravilnika%20o%20tehnickim%20pregledima%20vozila_29_11_bos.pdf

Institut za privredni inženjering

https://www.ipi.ba/wp-content/uploads/2018/06/2016.-Pravilnik-o-ispitivanju-izduvnihgasova_EKO-test_SNFBIH-102-16.pdf

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija

<https://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/zakoni/sektor-cestovnog-prometa-i-sigurnosti-cestovnog-prometa-2.html>

<https://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/podzakonski-akti.html?task=document.viewdoc&id=58>

---

¹⁹² Član 57. stav 1.; član 58. stav 1.; član 59. stav 1.; član 60. stav 3. Pravilnika o registraciji motornih i priključnih vozila

Parlament Federacije BiH

http://parlamentfbih.gov.ba/dom_naroda/bos/parlament/propisi/El_materijali_2016/Zakonu%20o%20osiguranju%20od%20odgovornosti%20za%20motorna%20vozila%20_bos.pdf
https://predstavnickidom-pfbih.gov.ba/upload/file/sjednice_2014_2018/21_Redovna/21%20redovna%2016%20%20i%2017%2005%2017_Bos.pdf

Vlada FBiH

<http://fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/>
<http://www.fbihvlada.gov.ba/bosanski/zakoni/2016/uredbe/2h.html>

Agencija za nadzor osiguranja FBiH

http://www.nados.ba/dokumenti/bs/zakon/Zakon2405_2_B.pdf
http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/Uvjeti%20AO.pdf
http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/TAR_AO%20V%20ZONA.pdf
http://www.nados.ba/dokumenti/ostali_akti/PREMIJSKI_SISTEM.pdf
<http://www.nados.ba/dokumenti/bs/smjernice/MjereAO.pdf>

Porezna uprava Federacije BiH

<http://www.pufbih.ba/v1/zakon/lista/kp2/zakoni>
<http://www.pufbih.ba/v1/zakon/lista/JP>

Ministarstvo prometa i komunikacija FBiH

<http://fmpik.gov.ba/bh/dokumenti/zakoni/sektor-cestovne-infrastrukture.html>

Ministarstvo finansija FBiH

<http://www.fmf.gov.ba/v2/stranica.php?idstranica=186&idmeni=31>

Poreska uprava FBiH

<http://www.pufbih.ba/v1/public/upload/zakoni/d0a08-pravilnik-o-nacinu-uplate-javnih-prihoda-precisceni-tekst-novi.pdf>

Fond za zaštitu okoliša

<http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=601>

Agencija za vodno područje Save

<http://www.voda.ba/zakoni/47bos.pdf>
<http://www.voda.ba/pravilnik-o-nacinu-obračunavanja>
http://www.voda.ba/zakoni/37_61_b.pdf

Fond za zaštitu okoliša FBiH

<http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=154>
<http://www.fzofbih.org.ba/v3/txt.php?id=60>

Agencija za osiguranje Republike Srpske

<http://www.azors.rs.ba/azors/lat/zakoni/NoviZakonAO.pdf>
http://www.azors.rs.ba/azors/lat/podakti_odluke.html

Poreska uprava RS

<https://poreskaupravar.org/SiteLat/PravnaAkta.aspx>
<http://www.poreskaupravar.org/dokumenti/zakoni/Zakon%20o%20izmjenama%20Zakona%20o%20porezima%20na%20upotrebu,%20drzanje%20i%20nosenje%20dobara%2011015.pdf>
f

Ministarstvo finansija Republike Srpske

<http://www.vladars.net/sr-SP-Cyrl/Vlada/Ministarstva/mf/PAO/Pages/default.aspx>

Putevi Republike Srpske

http://www.putevirs.com/korisnik/dokumenti/Zakon_o_javnim_putevima.pdf

Narodna skupština Republike Srpske

<http://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-za%C5%A1titi-vazduha>

<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-ovla%C5%A1%C4%87enjima-auto-moto-saveza-republike-srpske>

<https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/usvojeni-zakoni/zakon-o-administrativnim-taksama>

Fond za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske

<http://ekofondrs.org/>

Republički zavod za standardizaciju i metrologiju

https://rzsm.org/images/stories/RZSM/Propisi/MSV/Drumski%20saobracaj/MSV_Dru_Vaze ci/76-55-16-Uredba%20o%20visini%20god%20naknade%20za%20javne%20puteve.pdf

Vode Srpske

<http://www.voders.org/propisi-i-obraci/pravna-regulativa/?lang=lat>

Skupština Brčko Distrikta BiH

<https://skupstinabd.ba/3-zakon/hr/Zakon%20o%20cestama/005%20-10-18%20Zakon%20o%20cestama%20Brcko%20distrikta%20BiH,%20precisceni%20tekst,%20H.pdf>

<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html?lang=ba&id=/Zakon%20o%20zas--titi%20voda>

<https://skupstinabd.ba/ba/zakon.html>

Odjel za javni registar Brčko Distrikta BiH

Direkcija za finansije Vlade Brčko Distrikta BiH:

<http://df.bdbih.gov.ba/content/DownloadAttachment/?id=d79d68af-0fa1-475e-a59a-912a513eaebf&langTag=bs>

http://81.93.75.80/index.php/ba/direkcija-za-finansije-odluke/cat_view/51-direkcija-za-finansije/55-direkcija-za-finansije-odluke/94-trezor-odluke

Paragraf.ba

<https://www.paragraf.ba/propisi/bih/zakon-o-agenciji-za-identifikacione-dokumente-evidenciju-i-razmjenu-podataka-bosne-i-hercegovine.html>

Portal Podaci.net

http://www.podaci.net/_gBiH/propis/Odluka_o_visini/O-vpnppr03v1191.html

Kanton Sarajevo

<https://ap.ks.gov.ba/administrativni-postupak/123>

Propisi Kanton Sarajevo

http://propisi.ks.gov.ba/node?field_organizacija_value=All&field_vrsta_value=All&field_pravni_izvor_value=All&field_nadleznost_value=All&field_oblast_value=All&field_strate_ki_value=All&field_neva_e_i_value=2&title=zakon+o+administrativnim+taksama&=Prihvati

Vlada USK

[Vhttp://vladausk.ba/v4//files/media/pdf/59c24e8b6db880.74152979_Zakon%20o%20administrativnim%20taksama%20i%20tarifi%20kantonalnih%20administrativnih%20taksa.pdf](http://vladausk.ba/v4//files/media/pdf/59c24e8b6db880.74152979_Zakon%20o%20administrativnim%20taksama%20i%20tarifi%20kantonalnih%20administrativnih%20taksa.pdf)

Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave HNK

<http://mpulshnk.gov.ba/wp-content/uploads/2016/11/b-73-Zakona-o-administrativnim-taksama-HNK-sa-tarifom-Bos.pdf>

Portal Pravosuđe.ba

https://www.pravosudje.ba/vstv/faces/docservlet?p_id_doc=35964

Vlada PK

<https://www.zupanijaposavska.ba/zakoni/>

Akta.ba:

<https://www.akta.ba/vijesti/eko-test-u-sluzbi-punjenja-budzeta-ili-ocuvanja-zdravlja-ljudi-/87998>

Dnevni list „Dnevni avaz“:

<https://avaz.ba/vijesti/bih/402143/vozaci-placaju-duplo-skuplju-registraciju-nego-sto-bi-treballi>

Udruženje SorS (Susret osiguravača i reosiguravača):

<http://www.sors.ba/UserFiles/file/SorS/SORS%202016/Zbornik%20radova%202016/Zbornik%20SorS%202016%20-%20BIH%20Suzana%20%C5%A0akoti%C4%87.pdf>

BiH Pravo: <https://www.bih-pravo.org/porez-imovinu-bih-t1967.html>

Crna Gora

MUP Crne Gore

<http://www.mup.gov.me/biblioteka/zakoni>

www.mup.gov.me/biblioteka/uredbe

<http://www.mup.gov.me/rubrike/izdavanje-dokumenata/85191/VOZAcKA-DOZVOLA-I-REGISTRACIJA-VOZILA.html>

<http://www.mup.gov.me/biblioteka/odluke>

<http://www.mup.gov.me/biblioteka/pravilnici>

<http://www.mup.gov.me/biblioteka/odluke?alphabet=cyr?query=%u0423%u043D%u0435%u0441%u0438%u0442%u0435%20%u043F%u043E%u0458%u0430%u043C%3A&sortDirection=Asc>

Ministarstvo finansija Crne Gore

<http://www.mif.gov.me/ResourceManager/FileDownload.aspx?rid=111160&rType=2&file=Zakon%20o%20obaveznom%20osiguranju%20u%20saobracaju.doc>

<https://www.vijesti.me/vijesti/ekonomija/bez-konkurentnih-cijena-osiguranja>

Udruženje-Nacionalni biro osiguravača Crne Gore:

http://www.nbocg.me/cg/osiguranje_od_ao.html

http://nbocg.me/cg/images/stories/sistem_tarifa_ao_nov15.pdf

<http://nbocg.me/cg/index.php/onama/89>

Lovćen osiguranje a.d.

http://www.lo.co.me/wps/wcm/connect/aec708cb-4744-42f1-8bd0-416f95e8fa8c/Uslovi+za+osiguranje+autoodgovornosti.pdf?MOD=AJPERES&CONVERT_TO=url&CACHEID=aec708cb-4744-42f1-8bd0-416f95e8fa8c

Parlamentarni institut Skupštine Crne Gore

Poreska uprava CG

<http://www.poreskauprava.gov.me/biblioteka/zakoni?pagerIndex=2>

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

<http://www.msp.gov.me/biblioteka/zakoni>

Portal e-Uprava Crne Gore

https://www.euprava.me/usluge/detalji_usluge?generatedServiceId=349

Ministarstvo finansija Crna Gore

<http://www.mif.gov.me/biblioteka/zakoni>

Hrvatska

MUP Hrvatske

<https://www.mup.hr/gradjani/registracija-vozila>

<https://mup.gov.hr/vijesti-8/od-danas-registraciju-vozila-obavite-na-jednom-mjestu/270243>

Centar za vozila Hrvatske

<https://www.cvh.hr/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/odluka-o-visini-naknada-za-tehnicki-pregled-i-druge-poslove-koji-se-obavljaju-u-stanicama-za-tehnicke-preglede-vozila/>

<https://www.cvh.hr/propisi-i-upute/pravilnici/zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama/pravilnik-o-normativima-rada-i-jedinstvenim-elementima-vrednovanja-rezultata-rada-u-stanicama-za-tehnicki-pregled-vozila/>

<https://www.cvh.hr/media/1429/pravilnik-o-visini-cestarine-2015.pdf>

https://www.cvh.hr/media/1427/pravilnik_o_oslobadjanju_od_cestarine_novi.pdf

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

<https://www.hanfa.hr/getfile/42106/Zakon%20o%20obveznim%20osiguranjima%20u%20prometu%20-pro%C4%8Di%C5%A1%C4%87eni%20tekst.pdf>

Portal Zakon.hr

<https://www.zakon.hr/z/78/Zakon-o-sigurnosti-prometa-na-cestama>

Portal Šibenik.in

<https://www.sibenik.in/hrvatska/umjesto-1500-kuna-polica-auto-osiguranja-moze-bit-1155-kuna/14814.html>

Osiguravajuća kuća “Izvor osiguranje”

<https://www.izvorosiguranje.hr/osiguranje-od-automobilske-odgovornosti.aspx?page=2>

Poslovni dnevnik

<http://www.poslovni.hr/trzista/napokon-poceo-rat-cijenama-na-trzistu-obveznog-autoosiguranja-252209>

Generali osiguranje

<http://www.generali.hr/osiguranja/fizicke-osobe/auto-osiguranje/obvezno-osiguranje-od-autoodgovornosti>

Porezna uprava

https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1621

GRAWE osiguranje Hrvatska

<https://www.grawe.hr/zahtjev-za-izdavanje-zelene-karte/>

Narodne novine

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_156_2950.html

https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_12_147_2758.html

<https://narodne-novine.nn.hr/search.aspx?upit=UREDBU++O+TARIFI+UPRAVNIH+PRISTOJBI&naslovi=da&sortiraj=1&kategorija=1&rpp=10&qtype=3&pretraga=da>

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost

http://www.fzoeu.hr/hr/propisi/opci_akti_fonda/

Srbija

Portal Paragraf.rs

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_bezbednosti_saobracaja_na_putevima.html

https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik_o_registraciji_motornih_i_prikljucnih_vozila.html

https://www.paragraf.rs/propisi/download/zakon_o_porezima_na_upotrebu_drzanje_i_nosenje_dobar_a.pdf

https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_finansiranju_lokalne_samouprave.html

Henex d.o.o.

<https://registracijavozila.net/registracija-vozila-nalepnica/>

Ministarstvo finansija

http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/dokumenti/2013/Spisak%20naknada%2014_9_2012_.pdf

Portal Novosti.rs

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:768366-Tehnicky-pregled-izasao-na-5000>

Portal RTV Kragujevac

<https://rtk.co.rs/od-danas-vazi-novi-pravilnik-o-registraciji-vozila/>

Portal Blic.rs:

<https://www.blic.rs/biznis/moj-novcanik/otkrivamo-novi-cenovnik-za-tehnicky-pregled-vozila-udarac-po-dzepu-vozaca/kzqvwp4>

<https://www.blic.rs/biznis/nove-cene-tehnicky-pregledi-ce-od-5-jula-biti-detalniji-a-evo-koliko-ce-kostati/188gsh3>

Narodna banka Srbije:

https://nbs.rs/internet/latinica/20/zakoni/osig_obavezno_osiguranje_u_saobracaju.pdf

https://www.nbs.rs/internet/latinica/20/osg/bonus_malus_sistem.pdf

Online servis za zakazivanje tehničkog pregleda i registracije vozila “Registracija vozila.rs”

<https://registracija-vozila.rs/2013-07-22-09-05-09/zeleni-karton-za-prelazak-vozilom-preko-granice>

Udruženje osiguravača Srbije

<http://uos.rs/lat/zelena-karta/>

Službeni list Grada Beograda

<http://www.sllistbeograd.rs/lat/pretraga/?q=odluka+o+lokalnim+komunalnim+taksama&sb.x>

[=26&sb.y=9&p=0&st=s&page_language=lat&asd=&asm=&asy=&aed=&aem=&aey=&atd=&atb=](#)

MUP Republike Srbije

<http://mup.gov.rs/wps/wcm/connect/c6f58e33-e62f-4a9f-bb41->

[ad30b027f08c/Visina_naknade_MUP-](#)

[a_lat.pdf?MOD=AJPERES&CVID=kTXD5O8&CVID=kTXD5O8&CVID=kTXD5O8](#)